

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

ISSN 2241 - 9497

Τριμηνιαίο Περιοδικό
Από την Ήλεκτρονική Έκδοση
01/01/16 - 31/03/16

Τεύχος 80

Μια άποψη της Ερμούπολης από τη θάλασσα..

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Πατριωτικό - Πολιτιστικό - Φιλανθρωπικό Σωματείο

3ης Σεπτεμβρίου 56

5ος Όροφος

10433 Αθήνα

Τηλ & Φαξ : 210 82 26 785

E-Mail : nisosyros@gmail.com

: nisosyros@synd.gr

Ιστοχώρος : www.synd.gr

Ηλεκτρονική Διαδικτυακή Έκδοση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Ενημερωτικό Περιοδικό

Έτος 22ο - Τεύχος 80

ΙΑΝ – ΦΕΒ – ΜΑΡ 2016

ISSN 2241 - 9497

Υπεύθυνος Έκδοσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΦΙΑΣ

Πρόεδρος Συνδέσμου

Δημιουργία - Ενημέρωση

Κώστας Ν. Παπαπολίζος

Συνεργάτες παρόντος τεύχους αλφαβητικά

Δημήτριος Βόικος

Χρήστος Θανόπουλος

Μαίρη Καραμήτσου

Νινέττα Κοντογεώργη

Τάκης Κυριτσόπουλος

Βασίλειος Παπαγιάννης

Στέλιος Παπουτσάς

Ανδρέας Γ. Πασσάς

Δημήτριος Σουλιώτης

Γεώργιος Π. Σαρλής

Μαρία Ρώτα

Ελένη Χατζίρη

Δακτυλογράφηση Κειμένων

Ελένη Ανδρικοπούλου

ΚΝΠ/-

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ευυπόγραφα *κείμενα* εκφράζουν τις προσωπικές και μόνο θέσεις των *συνεργατών* συγγραφέων τους και συνεπώς δεν απηχούν τις θέσεις του εντύπου μας, το οποίο όμως διατηρεί το δικαίωμα να τα τροποποιεί όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Φωτογραφία εξωφύλλου από το κ. Α. Σολάρη

Νικόλαος και Μηνάς Ρεθύμνης

Οι πιο μεγάλοι ευεργέτες

Από την Μαρία Ρώτα

Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που δημιουργήθηκε ένα αξιόλογο ίδρυμα ευποιΐας και φιλαλληλίας, έργο ελλήνων εφοπλιστών, άγνωστο ίσως στο ευρύτερο κοινό, διότι ποτέ δεν είχε γίνει προσπάθεια δημόσιας προβολής του, αν και επιτελεί αθόρυβα ένα μεγάλο κοινωνικό σκοπό. Έγινε γνωστό και ήλθε επίσημα στη δημοσιότητα, ύστερα από μεταθανάτια βράβευση των ιδρυτών και χορηγών του από την Ακαδημία Αθηνών. Πρόκειται για το θεάρεστο ανθρωπιστικό και κοινωνικό έργο του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος με την επωνυμία «Η Αδελφότης Κασίων», το οποίο εκληροδότησαν στις μέλλουσες γενεές Σύρου και Κάσου, δύο, Κασιακής καταγωγής, έλληνες εφοπλιστές, οι αείμνηστοι Αδελφοί Νικόλαος και Μηνάς Ρεθύμνης. Ήσαν δύο άνθρωποι με υψηλά ανθρωπιστικά και χριστιανικά ιδεώδη και διέθεσαν χάριν των συνανθρώπων τους, τον σημαντικό πλούτο που δημιούργησαν, με το μόχθο τους και με τους πολυετείς αγώνες τους στον θαλασσινό, κυρίως, αλλά και στον χερσαίο επιχειρηματικό στίβο. Έτσι, αυτοί οι δύο αδελφοί έγιναν οι πιο εκφραστικοί συνεχιστές της πατροπαράδοτης συριανής φιλανθρωπίας και κατέκτησαν μια σπουδαία θέση στη χορεία των μεγάλων συριανών φιλανθρώπων, όπως οι αδελφοί Μπαμπαγιώτη, ο Σταμάτιος Πρώιος, ο Νίκος Ισιδώρου, η Άννα Κουτσοδόντη, ο Ιωάννης Βαρδάκης, ο Σταμάτιος Βαφειαδάκης, ο Αντώνης Τσιροπινάς, ο Νικόλαος Ανδρουλής και πολλοί άλλοι που ευτύχησε να έχει κοντά της η Ερμούπολη από τη χαραυγή της ιστορίας της και... μέχρι τις μέρες μας. Το Φιλανθρωπικό αυτό Ίδρυμα υπήρξε η επισφράγιση μιας μακροχρόνιας σημαντικής προσφοράς των μεγαλόψυχων ιδρυτών Νικολάου και Μηνά Ρεθύμνη προς τη δεύτερη πατρίδα τους, την Ερμούπολη, στην οποία έζησαν από μικρά παιδιά, την αγάπησαν με πάθος και αφοσίωση και την ευεργέτησαν.

Βασίλειος Ρεθύμνης

Ο πατέρας τους Βασίλειος Ρεθύμνης ήρθε από την Κάσο και εγκαταστάθηκε το 1890 στην Ερμούπολη σε ηλικία 32 ετών. Ήταν τότε ναυτικός και караβοκύρης. Στο τέλος του αιώνα έγινε εφοπλιστής. Επέστρεψε στην Κάσο, όπου παντρεύτηκε και απέκτησε δύο γιούς. Το 1886 γεννήθηκε ο πρώτος γιός ο Νικόλαος (φέτος συμπληρώνονται 110 χρόνια από τη γέννησή του) και το 1892 γεννήθηκε ο δεύτερος γιός ο Μηνάς. Και οι δύο αδελφοί γεννήθηκαν στην Κάσο, αλλά από μικροί ηλικία εγκαταστάθηκαν και έζησαν στη Σύρο. Έβαλαν τη Σύρο στην ψυχή και στην καρδιά τους και αγάπησαν το νησί τόσο πολύ.

Ο Νικόλαος και ο Μηνάς Ρεθύμνης αποφοίτησαν από το Γυμνάσιο Σύρου και στράφηκαν στη θάλασσα. Ο Νικόλαος συμπλήρωσε την εκπαίδευσή του στην Αγγλική Ναυτική Ακαδημία από την οποία πήρε δίπλωμα με διάκριση First Class Extra! Κατά τον Α' παγκόσμιο πόλεμο ως πλοίαρχος του πλοίου «ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΙΣ», διέσωσε, ύστερα από τορπιλισμό, 165 συμμάχους ναύτες και κατά την επιχείρηση αυτή τραυματίστηκε. Του απενεμήθη τιμητική διάκριση.

Και ο αδελφός του Μηνάς συμπλήρωσε τη μόρφωσή του σε Αγγλική Ναυτική Σχολή.

Εργάστηκαν σκληρά, ως πλοίαρχοι, οι δύο αδελφοί και δεν άργησαν να μπουν στον εφοπλιστικό «Στίβο».

Το 1921 ο Μηνάς, μαζί με τον εξάδελφό του Μανώλη Κουλουκουντή, του οποίου η οικογένεια ήταν επίσης εγκατεστημένη στη Σύρο, ίδρυσαν στο Λονδίνο τον ναυλομεσιτικό Οίκο «ΡΕΘΥΜΝΗΣ - ΚΟΥΛΟΥΚΟΥΝΤΗΣ» ο οποίος σε λίγα χρόνια έγινε ο σοβαρότερος Ναυτικός Οίκος στο Λονδίνο με παγκόσμια ακτινοβολία. Βοήθησε σημαντικά στην εξέλιξη της Εμπορικής μας Ναυτιλίας.

Ατμοπλοΐα ΚΑΣΟΥ ΑΕ

Το 1923 μαζί με τους διακεκριμένους Κασίους, τον Μιχάλη Πνευματικό και τον Στάθη Γιανναγά, οι οποίοι ήταν επίσης εγκατεστημένοι στη Σύρο, ίδρυσαν την Ατμοπλοΐα ΚΑΣΟΥ ΑΕ η οποία ήταν από τις πιο σπουδαίες και οργανωμένες της εποχής της. το σημαντικό είναι ότι η έδρα της εταιρίας ήταν η Σύρος!

Με τον τρόπο αυτό η Σύρος παρέμεινε για πολλές δεκαετίες εφοπλιστικό κέντρο. Η Εταιρία απέκτησε πολλά πλοία νέα, σύγχρονα και αρκετά ήταν κινούμενα με μηχανές DIESEL. Η Σύρος τότε έγινε αξιόλογο ναυτεργατικό κέντρο. Πολλοί Συριανοί ναυτικοί έβρισκαν εργασία από την Ατμοπλοΐα ΚΑΣΟΥ, η οποία ήταν και φυτώριο παραγωγής κατηρτισμένων ικανών αξιωματικών, πληρωμάτων και στελεχών. «Κασιακή» την ονόμαζαν οι ναυτικοί την Εταιρία που τους βοήθησε πάρα πολύ μέχρι την σύνταξή τους.

Η φίρμα «ΡΕΘΥΜΝΗΣ» όσο περνούσαν τα χρόνια απέκτησε παγκόσμια ακτινοβολία και βοήθησε πολύ την εξέλιξη της Εμπορικής Ελληνικής Ναυτιλίας. Ιδιαίτερα, η Εταιρία φρόντισε ώστε να παραχωρηθούν στην Ελλάδα 10 πλοία «LIBERTY» που βοήθησαν την Εμπορική ναυτιλία της χώρας μας.

ΝΕΩΡΙΟΝ

Η επιχειρηματική δραστηριότητα των Αδελφών Ρεθύμνη συνεχίζεται με την αγορά του Νεωρίου από τον παλαιό εφοπλιστή Μηνά Διακάκη. Παράλληλα έγινε και η αγορά του Μηχανουργείου Μπαρμπέτα που ήταν δίπλα στο Ναυπηγείο.

Το Νεώριο, σύμφωνα με πληροφορίες της εποχής, είχε καταστραφεί κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου κι έτσι άρχισαν να δημιουργούν ένα σύγχρονο ναυπηγοεπισκευαστικό κέντρο που αποτελούσε, για πολλά χρόνια οικονομικό πνεύμονα της Σύρου. Η αξιολόγηση και η φήμη που επανέκτησε το ... Ιστορικό Νεώριο ήταν σημαντική, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό. Αυτή η δραστηριότητα και οι εργασίες του Νεωρίου ήταν ο πιο αξιοσημείωτος σταθμός για τη Σύρο του 20^{ου} αιώνα.

Η αναδημιουργία του Νεωρίου με την παράλληλη αξιοποίηση της κρατικής πλωτής δεξαμενής που είχε εκείνη την εποχή εγκατασταθεί στο λιμάνι μας και η ναυπήγηση μικρών πλοίων, ήταν καθοριστικοί παράγοντες για να υπάρξει ενδιαφέρον από σοβαρούς επιχειρηματίες να αγοράσουν το Νεώριο. Οι Αδελφοί Ρεθύμνη παρέδωσαν τη σκυτάλη στους επιφανείς και επιτυχημένους εφοπλιστές της Εταιρίας Γουλανδρή, οι οποίοι πράγματι αξιοποίησαν με τον καλύτερο τρόπο το Νεώριο. Είναι πολλοί οι ειδικοί, ναυτικοί και εφοπλιστές που σχολίασαν θετικά το ότι πραγματικά η Εταιρία Γουλανδρή

αξιοποίησε με τον καλύτερο τρόπο το Νεώριο κάνοντάς το ένα από τα σοβαρότερα επισκευαστικά κέντρα της Μεσογείου.

Συνεχίζεται....

Οι αδελφοί Νικόλαος (αριστερά) και Μηνάς(δεξιά) Ρεθύμνη

Ο Μηνάς Ρεθύμνης βοηθάει τη μικρή τρόφιμο του Ορφανοτροφείου Θηλέων για να σπάσει τη φιάλη στο πλοίο τους «ΝΕΩΡΙΟΝ» Κατά την κατέλκυση του το 1959

Νικόλαος και Μηνάς Ρεθύμνης

Η Ελλάδα τίμησε την πολύτιμη προσφορά τους

Από την Μαρία Ρώτα

Οι αδελφοί Ρεθύμνη δεν υπήρξαν μόνο επιτυχημένοι επιχειρηματίες. Πρόσφεραν τα μέγιστα στην Ελλάδα κατά την διάρκεια του Α΄ και Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και τιμήθηκαν για τις ηρωικές πράξεις τους. Έγινε γνωστό από εφημερίδα εκείνης της εποχής για το πώς ο καπετάν Μηνάς έσωσε δύο εξόριστους αριστερούς. Τον Κώστα Καραγιώργη και την Μαρία Αγριαγιαννάκη, αργότερα σύζυγο του Καραγιώργη που ήταν γιατρός. Και οι δυο ήταν εξόριστοι στην Κίμωλο. Ο γιατρός είχε ζητήσει να απελευθερωθεί για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο μέτωπο, αλλά η αίτησή του δεν έγινε δεκτή από τον υπουργό του Μεταξά γιατί δεν δέχθηκε να υπογράψει δήλωση μετάνοιας.

Στις 20 Απριλίου του 1941 ένα πλοίο άραξε απέναντι από την Κίμωλο. Κρύφτηκε στον όρμο στο νησάκι την Πολύαιγο γιατί τα γερμανικά Στούκας αλώνιζαν στο Αιγαίο και βούλιαζαν κάθε πλεούμενο. Δεν άργησαν να το ανακαλύψουν και με δυο – τρεις κάθετες εξορμήσεις το τίναξαν στον αέρα. Αυτό το πλοίο ήταν Ελληνικό με επιβάτες που ήταν μέλη της Αγγλικής πρεσβείας στην Αθήνα, αλλά και Έλληνες που ήθελαν να διαφύγουν στο εξωτερικό. Όσοι δεν πρόλαβαν να βγούν σκοτώθηκαν και όσοι σώθηκαν τρύπωσαν κάτω από τα βράχια. Ανάμεσά τους και ο Μηνάς Ρεθύμνης και η γυναίκα του Έλλη που έτρεμε από πυρετό και από το φόβο της. Ο μόνος γιατρός που υπήρχε σε όλο το νησί ήταν ο Κώστας Καραγιώργης που φρόντισε την Έλλη Ρεθύμνη και όλους τους τραυματίες.

Στη συνέχεια ο Μηνάς κατάφερε, με τηλεγράφο να καλέσει ένα βαρκάκι από τη Σύρο, σωστό καρυδότσουφλο, με μηχανή. Πήρε μαζί του το Κ. Καραγιώργη και την Μαρία Αγριαγιαννάκη, σώζοντας τους από τους Γερμανούς. Έφτασαν Σύρο και φρόντισε να εγκατασταθεί το ζευγάρι σ' ένα φιλικό σπίτι, όπου έμειναν όσο χρειάστηκε.

Σχόλια του Μπλούη Διακάκη για τους αδελφούς Ρεθύμνη.

Ο πολύ αγαπητός τους φίλος Μ. Διακάκης (γιος του Μηνά Ρεθύμνη) είχε πει: Ο καπετάν Μηνάς ήταν ο ωραιότερος τύπος στο Ελληνικό Σίτι του Λονδίνου. Ήταν τύπος λαϊκός τελείως διαφορετικός από τους άλλους Έλληνες εφοπλιστές. Τρελαινόταν για μπουζούκι, ζεϊμπέκικο και για τη ρετσίνα.

Στη Σύρο, που ήταν το καλοκαίρι, δεν άφηνε κουτούκι για κουτούκι παρέα με ναυτικούς, βαρκάρηδες, οργανοπαίκτες. Δεν ήταν καλός άνθρωπος, ήταν καλλιστος και οι ευεργεσίες που έκανε εδώ κι εκεί δεν μετριούνται. Κόσμο και κοσμάκι έβαλε στα νοσοκομεία και στο Λονδίνο και στην Ελλάδα να γίνου καλά, βοηθούσε φτωχές οικογένειες και ορφανά, αλλά πάντοτε έβαζε έναν όρο: Να μην το λένε πουθενά. Δεν ήθελε τη διαφήμιση που είχε σχέση με τη φιλανθρωπία. Ήταν πολύ αγαπητοί και οι δύο αδελφοί. Όταν ο Μηνάς ερχόταν στη Σύρο, γινόταν σεισμός. Τα ταβερνάκια γέμιζαν από απλούς ανθρώπους και διασκέδαζαν μαζί του. Τα χρόνια της κατοχής έδινε χρήματα στις οικογένειες των ναυτικών που είχαν ξεμείνει από τη δουλειά τους...».

Η Σύρος και η Κάσος ευγνωμονούν...

Η φροντίδα και η προσφορά των αδελφών Ρεθύμνη στην κοινωνία της Σύρου ήταν και είναι μεγάλη! Φιλανθρωπικά Ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, Ιεροί Ναοί, Σχολές Μηχανικών και Εμποροπλοιάρχων, αλλά και οικογένειες που είχαν ανάγκες, έχουν ευεργετηθεί και δεν ξεχνούν.

Οι μεγαλόψυχοι αδελφοί Ρεθύμνη επισφράγισαν την μακροχρόνια προσφορά τους με την Ίδρυση του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος «Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΑΣΙΩΝ» στο οποίο διέθεσαν όλο τους τον πλούτο που δημιούργησαν με την εργατικότητα και την τόλμη τους. Το ίδρυμα επροίκισαν με είκοσι εκατομμύρια δολάρια, για να είναι αρωγό στην υγεία των συνανθρώπων μας. Θεώρησαν ότι είναι το μεγαλύτερο δώρο που θα μπορούσαν να προσφέρουν στους Κασιώτες και στους Συριανούς. Σκοπός του Ιδρύματος είναι η παροχή ιατρο – φαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Παράλληλα φρόντισαν για τη χορήγηση υποτροφιών στις ανώτατες σχολές και χρηματικών βραβείων σε αριστεύοντες αποφοίτους των Λυκείων Κάσου και Σύρου, που είναι παιδιά ναυτικών, ακόμη και χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε παιδιά ναυτικών που οι γονείς τους χάθηκαν στη θάλασσα.

Τιμητικές διακρίσεις.

Η Σύρος τιμώντας και ευγνωμονώντας τους σπουδαίους ευεργέτες, απέμεινε εις τους αδελφούς Ρεθύμνη το ανώτατο παράσημο, τον Χρυσό Σταυρό του Β. Τάγματος Γεωργίου του Α΄ επί Δημαρχίας του Σταύρου Βαφία. Παρόντες ήσαν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι και χωρίς παρουσία του συριανού λαού. Ήταν επιθυμία τους. Η «ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ» βραβεύει μετά θάνατον τους αδελφούς Ρεθύμνη: «Σύμφωνα με πρόταση της Τάξεως των Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών και απόφαση της Ολομέλειας απονέμεται: Βραβείο μετά θάνατον, στους αδελφούς Νικόλαο και Μηνά Ρεθύμνη για τις μεγάλες χρηματικές χορηγίες τους για την Ίδρυση και συντήρηση κοινωφελών Ιδρυμάτων στη Σύρο και την Κάσο. Οι αναφερθέντες αδελφοί ακολούθησαν το ναυτικό επάγγελμα, για να εξελιχθούν σε πλοιάρχους και εφοπλιστές. Από το 1920 ως το 1970 στη Σύρο ανήγειραν Ιερούς Ναούς, συντήρησαν φιλανθρωπικά και ευαγή ιδρύματα, ίδρυσαν Σχολές Πλοιάρχων και Μηχανικών, αγόρασαν και εξόπλισαν τα Ναυπηγεία και το Νεώριο της Σύρου. Το μέγα έργο τους επισφραγίστηκε με το κληροδότημα. «Η Αδελφότης Κασίων» το οποίον επροίκισαν με εκατομμύρια δολάρια, για να είναι αρωγό στην υγεία των συνανθρώπων μας»

Αθήνα 30 Δεκεμβρίου 1958

Ο Γενικός Γραμματεύς

Μενέλαος Παλάντιος

«Ο Σύνδεσμος Συριανών πρότεινε και επέτυχε την μεταθανάτια βράβευση των αδελφών Ρεθύμνη από την Ακαδημία Αθηνών»

Το Ίδρυμα «Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΑΣΙΩΝ» απεφάσισε τη φιλοτέχνηση των προτομών των Ιδρυτών του Ιδρύματος, αιμνήστων αδελφών Ρεθύμνη και την τοποθέτησή τους εις τας νήσους Κάσου και Σύρου...» 27 Οκτωβρίου 1986.

«Πλήθος κόσμου κατέκλυσε τους γύρω από το κηπάριο του Αγίου Νικολάου δρόμους, την Κυριακή το πρωί 13 Μαΐου 1990, προκειμένου να παραστεί μάρτυρας της πιο μεγάλης μεταθανάτιας τιμής προς τους αδελφούς Ρεθύμνη, με τα αποκαλυπτήρια των προτομών τους, οι οποίες φιλοτεχνήθηκαν με μέριμνα και δαπάνες του Ιδρύματος «Η Αδελφότης Κασίων». Γλύπτης ήταν ο Ιωάννης Αντωνιάδης. Ήταν μια ιδιαίτερη μέρα για

τους Συριανούς που υποδέχθηκαν και πάλι κοντά τους τα δύο αδέρφια και τίμησαν τη μνήμη τους, αναγνωρίζοντας τις ευεργεσίες τους, αφού σώζουν ζωές συνανθρώπων μας, συνεχίζοντας το έργο τους και μετά το θάνατό τους.

Υ.Γ Ευχαριστώ θερμά την Άννα Βαφία για όσα στοιχεία μου παρεχώρησε για τους αείμνηστους αδελφούς Ρεθύμνη.

Την ευχαριστώ ακόμη για την φροντίδα της όταν χρειάστηκα τη βοήθεια του Ιδρύματος για την υγεία μου

Ημέρα αποκαλυπτηρίων των προτομών των αδελφών Ρεθύμνη
Στο κηπάριο του Αγίου Νικολάου

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ
ΤΗΣ 17^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016**

Α. ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΨΗΦΙΣΑΝ 146

ΑΚΥΡΑ ΚΑΝΕΝΑ

ΛΕΥΚΑ ΚΑΝΕΝΑ

<u>α/α</u>	<u>ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ</u>	<u>ΕΛΑΒΑΝ</u>
1	ΒΑΦΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ	90
2	ΓΑΒΙΩΤΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	80
3	ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ ΠΕΤΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ	76
4	ΜΟΥΧΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΑ ΠΟΛΥΤΙΜΗ (ΠΟΛΑ) ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ	73
5	ΧΑΤΖΙΡΗ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	69
6	ΘΡΑΨΙΑΔΟΥ - ΠΑΠΑΠΟΛΙΖΟΥ ΜΑΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	65
7	ΣΥΚΟΥΤΡΗ ΑΝΔΡΙΩΜΕΝΙΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΤΙΝΑ) Του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	54
8	ΠΑΣΣΑ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΙΡΗ) ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	50
9	ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	43
10	ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ-ΝΙΝΕΤΤΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	41
11	ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	41
12	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΑΡΡΗ ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ	36
13	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΑΣΠΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	36
14	ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ	28
15	ΣΑΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ	23
16	ΦΛΥΤΖΑΝΗ - ΜΗΛΙΩΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ	21
17	ΠΑΠΑΦΙΓΚΟΥ ΒΡΑΚΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ (ΡΙΤΑ) ΤΟΥ ΗΛΙΑ	9
	-	
	Β. ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	
1	ΜΟΥΧΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΡΕΝΑ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ	91
2	ΠΑΠΑΠΟΛΙΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	75
3	ΜΑΥΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	53

ΑΞΙΩΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Στη Συνεδρίαση της 21^{ης} Ιανουαρίου 2016 το Δ.Σ συνεστήθη σε σώμα και κατόπιν ψηφοφορίας μεταξύ των Μελών του, εξελέγησαν οι κάτωθι Αξιωματούχοι:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΒΑΦΙΑΣ ΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Α΄	ΓΑΒΙΩΤΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Β΄	ΘΡΑΨΙΑΔΟΥ – ΠΑΠΑΠΟΛΙΖΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΠΑΣΣΑ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΙΡΗ)
ΤΑΜΙΑΣ	ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ ΠΕΤΡΟΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΤΑΜΙΑ	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΑΣΠΑΣΙΑ
ΚΟΣΜΗΤΩΡ	ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΝΙΝΕΤΤΑ)
ΕΦΟΡΟΣ	ΣΥΚΟΥΤΡΗ-ΑΝΔΡΙΩΜΕΝΟΥ ΚΩΝΣΤ.(ΝΤΙΝΑ)
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΟΥΧΤΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΛΥΤΙΜΗ (ΠΟΛΑ)
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΧΑΤΖΙΡΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΣΑΡΡΗ ΕΛΕΟΝΩΡΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΣΑΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

14 Φεβρουαρίου-Ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου

Από τη Μαίρη Καραμήτσου

Σήμερα, ας ξεχάσουμε λίγο τις έγνοιες μας. Οικονομικά προβλήματα και οικογενειακά. Τι μας πλήγωσε χτες και τι θα φέρει το αύριο. Σήμερα ας μείνουν όλα εδώ κάτω κι εμείς ας ταξιδέψουμε ψηλά, σαν μέσα σ' ένα σύννεφο που σπρώχνει η αύρα απαλά στου έρωτα τη χώρα. Ας φέρουμε πρώτα στο μυαλό μας τα χρόνια της εφηβείας μας τ' αγαπημένα κι ας πούμε πως πήγαμε τάχατες πίσω στα χρόνια εκείνα τ' αμέριμνα, τα ονειρικά. Την ωραία ηλικία, που όπως λέει ο Ροΐδης «και τ' αγκάθια ακόμη μοσχομύριζαν». Εγώ θα θυμηθώ τη μαθήτριά που ήμουν, με τα ξαναμμένα μάγουλα, να προσπαθώ, τάχα αδιάφορα, να διαβάσω τους στίχους του Σοφοκλή «Έρως ανίκατε μάχαν – έρως ος εν κτήμασι πίπτεις –ος εν μαλακαίς παρειαίς νεάνιδος ενυχεύεις...», μέσα σε μια τάξη που πνιγόταν για να μη βγάλει γέλιο.

Την αγάπη θα ψάλλω σήμερα, που τάχθηκε από το Θεό στη συγκεκριμένη αποστολή για τη διαιώνιση του είδους μας, την προετοιμασία για το ζευγάριωμα.

Την αγάπη, που η λάμψη και η αξία της βρίσκεται, κατά τη γνώμη μου, μόνο στον προκαθορισμένο δρόμο της. Θα πω και για την αγάπη που σίγουρα παίδεψε όλους μας κάποια ώρα ή κάποια χρόνια σαν του Romain Rolland : «Ο έρωτας, σαν το αγκίστρι από το ψάρι, δε βγαίνει από μέσα σου, αν δε σου σχίσει πρώτα τα σωθικά...»

Την αγάπη την όμορφη της Μαρίας Πολυδούρη.

«Κοντά σου δεν ηχούν άγριοι ανέμοι
κοντά σου είν' η γαλήνη και το φως...»

Την πρώτη αγάπη του Λάμπρου Πορφύρα:

«Αν με θυμάσαι θα 'ρχομαι σα μια σκιά, ποιος ξέρει,
ξενιτεμένος ή νεκρός θα 'ρχομαι κει που θα 'σαι
σαν βλέπεις σύννεφα, πουλιών φτερά στ' αγέρι,
σαν βλέπεις караβιών πανιά, στοιχειά, να με θυμάσαι...»

Την άπιστη αγάπη του Γιώργου Σεφέρη:

«Μέσα στα βάθη του καιρού, πώς η καρδιά στενεύει
και χάνεται στο λίκνισμα μιας ξένης αγκαλιάς!...»

Τις φαντασιώσεις του Γεωργίου Σουρή:

«Αχ, ακριβά σαν χρήματα μου τα 'χεις τα φιλήματα
και στ' όνειρο ακόμη...»

Την πονεμένη αγάπη του Καβάφη:

«Θα 'θελα αυτήν την μνήμη να την πω...
μα έτσι... εσβήσθη πια... σαν τίποτε δεν απομένει...»

Του Λαμαρτίνου το πολύ ποιητικό:

«Ω λίμνη που ήλπιζα η αγάπη μου πως θα ξαναφανεί,
κοίτα! Μονάχος έρχομαι στο βράχο ν' απογείρω
που γέρναμε μαζί...»

Του Φρόντ στη γυναίκα του:

«Μη λησμονείς ότι η ομορφιά μένει μονάχα λίγα χρόνια κι εμείς
έχουμε να περάσουμε μια ολόκληρη ζωή μαζί...»

Του Καζανόβα από την «Ιστορία της ζωής μου»:

«Η θαυμάσια αυτή πράξη», έγραφε για τον έρωτα, «δεν αξίζει
χωρίς την αγάπη».

Του Κωστή Παλαμά από τη «Βραδινή φωτιά»

«Παιδούλα μεγαλόχαρη σ' απάντησα στη στράτα

κρατούσες μεσ' στα χέρια σου τα πρώτα μου τα νιάτα...»

Και το τελευταίο ποίημά του, που περιλαμβάνεται πάλι στη «Βραδινή Φωτιά» και εκδόθηκε μετά το θάνατό του.

«Έρθεις δεν έρθεις, εγώ θα σύρω
τ' αργά τα πόδια μου γοργά ως εκεί
το κουρασμένο μου κορμί θα γύρω
στην έρμη πέτρα τη μυστική
και θα προσμένω, θα πεθαίνω
και θ' ανασταίνομαι με τη μιλιά σου.
Έρθεις δεν έρθεις, θα σ' αγκαλιάζω
και με τη σκέψη μου θα ταιριάζω τη ζωγραφιά σου.
Στερνή κατάρρα, μοίρα κακή
τούτη η λαχτάρα, κοντά μακριά σου
ή σπλαχνισμένου αγγέλου ευχή,
να ξεψυχήσω με τ' όνομά σου...»

Και του Ροΐδη το πολύ πεζό...

«Η πλήξις και η αργία είναι τα μόνα του έρωτος ελατήρια!!!»

Ας λέει! Η αγάπη κι ο έρωτας θα μας συντροφεύουν, είτε το θέλουμε είτε όχι, σε όλη μας τη ζωή, τη μια να μας πηγαίνουν στα σύννεφα, την άλλη να μας προσγειώνουν ανώμαλα...

Τριήμερος εορτασμός για τα 190 χρόνια της Ερμούπολης

από την κ. Λίτσα Χαραλάμπους

Ένα από τα μεγαλύτερα πολιτιστικά γεγονότα του 2016 αναμένεται να αποτελέσει ο τριήμερος εορτασμός εκδηλώσεων για τα 190 χρόνια από την ίδρυση της Ερμούπολης υπό την αιγίδα του Λυκείου Ελληνίδων Σύρου και την συμμετοχή-αρωγή του δήμου Σύρου - Ερμούπολης, της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και της Ιεράς Μητρόπολεως Σύρου, οι οποίοι θα λειτουργήσουν ως συνδιοργανωτές των εκδηλώσεων.

Με αφορμή, το ιστορικό λεύκωμα "1826-2016. 190 χρόνια Ερμούπολη" που κυκλοφόρησε προσφάτως από την εφημερίδα "Ο ΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ" το Λύκειον ακολουθώντας έναν από τους στόχους του που είναι η προβολή της Ερμούπολης αποφάσισε με τη συνεργασία Ερμουπολίτικων συλλόγων και φορέων να γιορτάσει τα γενέθλια της πόλης του Ερμού .

Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει για την Παρασκευή 24 Ιουνίου (ημέρα ονοματοδοσίας της Ερμούπολης) έκθεση ιστορικού και λαογραφικού χαρακτήρα στο κτίριο που στεγάζεται το Λ.Ε.Σ, με παλαιά έγγραφα, βιβλία, φωτογραφίες και ενδύματα που αναφέρονται στην εποχή της ίδρυσης της Ερμούπολης, την προβολή ενός ιστορικού ντοκιμαντέρ για την πόλη του Ερμού (η έκθεση θα διαρκέσει και για τις δύο υπόλοιπες ημέρες του εορτασμού) ενώ στην εξωτερική πλευρά του προσήνεμου μόλου μικρά ξύλινα σκάφη θα μεταφέρουν τα μέλη της ομάδας που θα αναπαραστήσουν τους πρόσφυγες που είχαν έλθει στο νησί . Το Σάββατο 25 Ιουνίου θα πραγματοποιηθεί ο επίσημος εορτασμός στο θέατρο Απόλλων. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει δύο κύριες ομιλίες οι οποίες θα αναφέρονται αφενός στην ιστορία της Ερμούπολης και αφετέρου στον θρησκευτικό χαρακτήρα της πόλης καθώς και στον πλούτο και θησαυρό των θρησκευτικών κειμηλίων και λατρευτικών αντικειμένων που έφεραν μαζί τους οι πρόσφυγες. Το πρώτο κομμάτι το έχει αναλάβει ο καταξιωμένος καθηγητής Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων του Πανεπιστημίου Κρήτης, κ. Χρήστος Λούκος, και το δεύτερο ο πρωθιερέας του Ιερού Ναού της Μεταμορφώσεως, π. Εμμανουήλ. Η εκδήλωση θα κλείσει με ένα καλλιτεχνικό πρόγραμμα που έχει ως σκοπό την προβολή όλων των σημαντικών συριανών ανθρώπων του πνεύματος, μέσα από κείμενα τα οποία θα διαβάσουν οι συριανοί ηθοποιοί Κατερίνα Μαραγκού και Στέλιος Μάινας- από τον Εμ. Ροΐδη, τον Γεώργιο Σουρή και τον Δημήτριο Βικέλα μέχρι τον σύγχρονο Μάνο Ελευθερίου, σε μια διαδρομή που θα εμφανίζει την πνευματικότητα της Ερμούπολης ως ιστορική συνέχεια από το παρελθόν ως το παρόν. Το ιστορικό κομμάτι της έρευνας αυτής όπως και το τι ακριβώς έγινε κατά τη διάρκεια της επίσημης ονοματοθεσίας έχει αναλάβει ο κ. Θάνος Θραψιάδης, ο οποίος έχει πλούσιο αρχείο και υλικό. Την τελευταία ημέρα των εκδηλώσεων, Κυριακή 26 Ιουνίου το απόγευμα χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτη Σύρου κ.κ. Δωρόθεου Β' θα τελεστεί θεία λειτουργία ενώ μετά το πέρας, όπως ακριβώς διηγούνται οι ιστορικές

πηγές, θα πραγματοποιηθεί η αναπαράσταση της επίσημης ονοματοδοσίας της πόλης, όπου οι δημογέροντες με επικεφαλής και εμπνευστή τον Λουκά Ράλλη αποφάσισαν να ονομάσουν επίσημα την πόλη τους Ερμούπολη προς τιμήν του Κερδώου Ερμή.

Καθόλη την διάρκεια του θέρους θα πραγματοποιηθούν και παράλληλες εκδηλώσεις αφιερωμένες στον εορτασμό της Ερμούπολης όπως π.χ. η έναρξη του 12ο Ετήσιου Διεθνούς Φεστιβάλ Αιγαίου υπό τη διεύθυνση του ιδρυτή του και διεθνούς ακτινοβολίας μαέστρου Peter Tiborics.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στον εορτασμό αυτόν θα συμμετάσχουν εθελοντικά και αφιλοκερδώς, ο Θεατρικός Σύλλογος "Σουρής" και προσωπικά ο Γιάννης Δεσύπρης, ο καλλιτέχνης ζωγράφος Γιάννης Βέλλης ο οποίος θα συνδράμει στο σκηνογραφικό και ενδυματολογικό κομμάτι, η Πέγκυ Στεργίου η οποία έχει πλούσιο ιστορικό υλικό που θα προσφέρει για την έκθεση, η Βαλεντίνη Ποταμιάνου και το Ινστιτούτο "Κυβέλη, ο σύλλογος Μικρασιατών Ερμούπολης καθώς και άλλοι σύλλογοι και φορείς.

Πάντως -παρότι το τελικό πρόγραμμα δεν έχει οριστικοποιηθεί (ενδέχεται να γίνουν αλλαγές) - πρόκειται να δοθεί όχι μόνο πανελλαδικός αλλά και διεθνής χαρακτήρας στον εορτασμό αυτόν προκειμένου να τιμήσουμε την Ερμούπολη. Το μεγαλύτερο εμπορικό, βιομηχανικό, οικονομικό κέντρο της Ελλάδας του 19ου αιώνα. Το πρώτο μεγάλο λιμάνι του ελληνικού κράτους . Το πρώτο πραγματικά εμπορικό κέντρο της

μετεπαναστατικής Ελλάδας. Της μόνης αμιγούς νεοκλασικής πολιτείας του 19ου αιώνα στην πατρίδα μας. Της πανέμορφης Ερμούπολης στην οποία "ό,τι συνέβαινε σε αυτήν, συνέβαινε για πρώτη φορά στην Ελλάδα"!

ΟΔΟΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ

του Υποναυάρχου Λ.Σ. (ε.α.) Βασ. Παπαγιάννη

Περί τα τέλη της δεκαετίας του '60 νεαρός τότε Αξιωματικός, υπηρετούσα σαν Υποδιοικητής στη Σχολή Εμποροπλοίαρχων Σύρου. Διευθυντής Σπουδών ήταν τότε ο φίλος και καταξιωμένος λογοτέχνης πλοίαρχος του Εμπορικού Ναυτικού Φρίξος Δήμου. Ήταν ο πρώτος εμποροπλοίαρχος που το ΥΕΝ είχε αναθέσει τέτοια καθήκοντα σε Δημόσια Σχολή Εμπορικού Ναυτικού.

Περπατώντας στους στενούς πεντακάθαρους πλακόστρωτους δρόμους της Ερμούπολης, με τα πέτρινα αρχοντόσπιτα, κοντά στο κτίριο της Σχολής διαβάζαμε την πινακίδα ενός δρόμου "ΟΔΟΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ".

Βλέποντας την πινακίδα αυτή οι ξένοι σήκωναν αμήχανα τους ώμους τους και με το βλέμμα τους αναζητούσαν κάποιον για να τους δώσει εξηγήσεις για το περίεργο αυτό όνομα του δρόμου. Την ίδια αμηχανία και περιέργεια νοιώθαμε και εμείς. Απευθυνθήκαμε σε διάφορες πηγές και συγκεντρώσαμε τα ακόλουθα στοιχεία.

Το "ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ" ήταν ένα βοηθητικό του στόλου Νορβηγικής κατασκευής με βύθισμα 15 πόδια, από εκείνα που είχαν παραχωρήσει οι σύμμαχοι στη χώρα μας μετά την απελευθέρωση.

Το πλοίο χρησιμοποιούσε το Πολεμικό Ναυτικό σα ναρκαλιευτικό και από πλευράς ασφάλειας μπορούσε να μεταφέρει μέχρι 40 επιβάτες επιπλέον του πληρώματος. Οι ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες δεν είχαν ακόμη οργανωθεί και το πλοίο, με κυβερνήτη έφεδρο ανθυποπλοίαρχο του Π.Ν., το απόγευμα της Μεγάλης Τετάρτης 2 Μαΐου 1945 απέπλευσε από τον Πειραιά για τις Κυκλάδες με περισσότερους από 180 επιβάτες.

Η κατάσταση που παρέδωσε το Λιμεναρχείο Πειραιά στον Κυβερνήτη περιλάμβανε 75 επιβάτες πλην όμως ο κυβερνήτης επέτρεψε την επιβίβαση διπλάσιου και πλέον αριθμού.

Εκτός από τους υπεράριθμους επιβάτες στο πλοίο φορτώθηκε και μεγάλος αριθμός αποσκευών ακόμα δε και οικοσκευές.

Οι επιβάτες με μεγάλη χαρά και ανυπομονησία είχαν επιβιβασθεί στο πλοίο για να κάνουν Πάσχα στα νησιά και πολλοί από αυτούς να εγκατασταθούν ύστερα από μακρόχρονη λόγω της κατοχής απουσίας.

Ανάμεσα σε αυτούς ήταν αξιωματικοί του Π.Ν. με τις οικογένειές τους, διάφορες αθηναϊκές και κυκλαδίτικες οικογένειες, 5 Αμερικανοί της οργανώσεως ΟΥΝΡΑ που μετέφεραν εφόδια του Ερυθρού Σταυρού, ένας Σουηδός μέλος Σουηδικής αντιπροσωπείας στην Ελλάδα, 60 εθνοφύλακες που πήγαιναν να

κάνουν Πάσχα στις ιδιαίτερες πατρίδες τους και ο Λιμενάρχης Σύρου, Αντιπλοίαρχος Λ.Σ. Νταλιάνης Π.

Μετά τρεις ώρες κανονικό ταξίδι βράδιασε και το πλοίο βρισκόταν ανοιχτά της Ύδρας στο ύψος της Ζούρβας.

Στο σημείο αυτό έπιασε σιγανή βροχή που στη συνέχεια δυνάμωσε. Οι επιβάτες που δεν ήταν σε στεγασμένους χώρους άρχισαν να μετακινούνται. Στο μεταξύ είχε δημιουργηθεί και ελαφρώς κυματισμός που σε συνδυασμό με τις μετακινήσεις των επιβατών άρχισε να επηρεάζει την ευστάθεια του πλοίου.

Κάποια στιγμή όλοι σχεδόν οι επιβάτες του καταστροφώματος παρά τις συστάσεις του Κυβερνήτη και του πληρώματος μετακινήθηκαν προς τα αριστερά και το πλοίο ανατράπηκε αμέσως σε θέση 7 περίπου μίλια από την Ύδρα.

Άλλοι υποστηρίζουν ότι ο κυβερνήτης δε βρισκόταν στη γέφυρα και ότι ο τιμονιέρης είχε παρεκκλίνει από την κανονική πορεία και κατευθυνόταν προς γερμανικό ναρκοπέδιο που δεν είχε ακόμα καθαριστεί.

Όταν ξαφνικά το αντιλήφθηκε διέταξε την άμεση επαναφορά του πλοίου στην κανονική του πορεία αλλά από τις απότομες κινήσεις του τιμονιού το πλοίο έγειρε και ανατράπηκε. Ήρθε “καπάκι” όπως λένε χαρακτηριστικά οι διασωθέντες σε ελάχιστο χρονικό διάστημα χωρίς να προλάβει ο ασυρματιστής του να εκπέμψει σήμα κινδύνου.

Το καράβι πήγε στον πάτο. Όσοι επιβάτες ήταν σε κλειστούς χώρους (καμπίνες, υπόφραγμα) δε σώθηκαν. Από αυτούς που βρίσκονταν στο κατάστρωμα σώθηκαν λίγοι που πιάστηκαν από αντικείμενα που επέπλεαν. Πολλοί που βρέθηκαν στη θάλασσα δεν άντεξαν την πολύωρη παραμονή στο νερό και πνίγηκαν.

Η βροχή συνεχιζόταν και η βοήθεια είχε αργήσει να έρθει. Μετά τα μεσάνυχτα φάνηκε το πετρελαιοκίνητο “ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ” που πήγαινε στον Πειραιά. Πρώτος έφθασε στο σκάφος κολυμπώντας και αυτός για να σωθεί, ο Λιμενάρχης Σύρου. Ενημέρωσε τον καπετάνιο του καϊκιού και αυτός έπλευσε αμέσως στο σημείο του ατυχήματος για να διασώσει και άλλους εξαντλημένους ναυαγούς. Πράγματι ο “ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ” ύστερα από πολύωρη έρευνα διέσωσε 35 ναυαγούς και τους μετέφερε στον Πειραιά.

Οι επίσημες πληροφορίες ανέβαζαν τους πνιγμένους σε 84. οι ανεπίσημες όμως τους ανέβαζαν σε πολλούς περισσότερους. Ξεκληρίστηκαν ολόκληρες οικογένειες πολλές από τις οποίες Συριανές. Από τους εθνοφύλακες που προαναφέραμε πνίγηκαν 59, από τους Αμερικανούς οι τέσσερις καθώς επίσης και ο Σουηδός. Οι Συριανοί πληροφορήθηκαν το τραγικό ναυάγιο όταν άρχισαν ξαφνικά να χτυπούν πένθιμα οι καμπάνες. Άρχισαν τότε να κατεβαίνουν με

αγωνία στο λιμάνι και να προσπαθούν να πληροφορηθούν για την τύχη των δικών τους.

Κατά μία ανεξακρίβωτη πληροφορία σύμφωνα με κάποιο έγγραφο του ναυστάθμου Σαλαμίνας, το πλοίο μπορούσε να παραλαμβάνει "350 επιβάτες εν γαλήνη και 250 εν ευθαλασσία".

Το σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Ναυτικών ανέφερε:

"Συνέπεια ναυτικού ατυχήματος απωλέσθη βοηθητικόν του στόλου χρησιμοποιούμενο εις μεταφοράς επιβατών. Περισυνελέγησαν αρκετοί ναυαγοί, υπάρχουσιν όμως θύματα, ο αριθμός των οποίων δεν κατέστη δυνατόν εισέτι να εξακριβωθεί. Τα ονόματα των θυμάτων θέλουσιν ανακοινωθή εις τους συγγενείς των ευθύς ως γνώσθωσιν. Η δικαιοσύνη επεληφθή ήδη του έργου της, και θα επιβληθώσιν αυστηραί κυρώσεις εις τους τυχόν υπευθύνους".

Τα παραρτήματα των εφημερίδων περιέγραψαν με ποικίλους τρόπους το τραγικό ατύχημα που συγκίνησε το Πανελλήνιο. Ακολούθησε δίκη και αποδόθηκαν ευθύνες.

Το τελευταίο Καλεμκερείο

Επιμέλεια κ. Δημητρίου Σουλιώτη

Η επίσκεψη του Βασιλιά Γεωργίου, τα σχέδια του Γιάννη Τσαρούχη και η εγκατάλειψη από το Υπ. Πολιτισμού, που το αγόρασε αντί 100.000.000 δραχμών.

Τα χιλιάδες αυτοκίνητα και οι δεκάδες πεζοί που αντικρίζουν καθημερινά την γκρίζα πρόσοψη του ισόγειου λαϊκού κτίσματος που στέκει παραπονεμένο στην οδό Πλαταιών 38, στο Μεταξουργείο, δenuποπτεύονται τι κρύβει στους σκολιούς διαδρόμους και στις χαμηλοτάβανες εγκαταστάσεις του. Πρόκειται για το τελευταίο ελληνικό «Καλεμκερείον», δηλαδή το εργαστήριο Ελληνικών Παραδοσιακών Σταμπωτών Μαντηλιών Κεφαλής.

Αγοράστηκε από το υπουργείο Πολιτισμού αντί περίπου 100.000.000 δραχμών, όταν ίσχυε ακόμη το ελληνικό νόμισμα και έχει εγκαταλειφθεί στην τύχη του. Πρόκειται για άλλη μία «βαθιά» μαχαιριά στα σπλάχνα της αθηναϊκής λαογραφίας, αφού ανάλογο δείγμα εργαστηρίου δεν σώζεται πουθενά στην ελληνική επικράτεια.

Η ιστορία ξεκινά πριν από περίπου 135 χρόνια και μοιάζει σαν παραμύθι. Είχε μαγικό πηγάδι, μυστική συνταγή που φυλασσόταν με προσοχή και δινόταν μόνο από πατέρα σε γιο, ένα μυστηριώδες μαύρο χρώμα που παρέμενε πάντα ανεξίτηλο, αλλά και τον απαραίτητο βασιλιά...

Η αρχή έγινε το 1879 στη Σύρο, όταν ο Ηρακλής Οικονομόπουλος μαζί με τα τέσσερα αδέρφια του ξεκίνησε τη λειτουργία του Καλεμκερείου, ενός εργαστηρίου παραδοσιακής τυποβαφικής τέχνης.

Η προέλευση: Η λέξη καλεμκερί είναι τουρκικής προέλευσης και σύνθετη (καλέμ=κάλαμος και κιαρ=εργασία) και σήμαινε το γυναικείο και ζωγραφισμένο στο χέρι μαντήλι. Το 1895, η επιχείρηση μεταφέρθηκε στην Αθήνα, στην οδό Πλαταιών 38.

Η επιλογή του συγκεκριμένου χώρου δεν ήταν τυχαία. Αντιθέτως, υπήρξε συγκεκριμένος λόγος γι' αυτήν: Το πηγάδι, αφού για την παραγωγή χρειαζόταν άφθονο νερό.

Στη Σύρο χρησιμοποιούσαν θαλασσινό νερό, αλλά στην Αθήνα της λειψυδρίας οι προοπτικές ήταν δυσοίωνες. Στην οδό Πλαταιών 38, όμως, υπήρχε ένα πηγάδι βάθους μόλις τεσσάρων μέτρων. Καθημερινά, με την κατανάλωση, η στάθμη του κατέβαινε. Όμως, την επομένη το πηγάδι ήταν και πάλι γεμάτο. Κι αυτό συνέβαινε για περισσότερο από έναν αιώνα. Οι γεωλόγοι ποτέ δεν εξήγησαν το φαινόμενο, ενώ οι ντόπιοι το απέδιδαν στη γειτνίαση με το Αδριάνειο Υδραγωγείο ή κάποια φλέβα του ποταμού Ηριδανού, ο οποίος κατέληγε στον Κεραμεικό.

Το Μαντηλάδικο λειτούργησε κανονικά έως το 1997, τηρώντας την ίδια και απaráλλακτη διαδικασία, με τις συνταγές του παππού.

Μόνη αλλαγή, το πέρασμα από τα ξύλινα καλούπια και τις σφραγίδες - φτιαγμένες από ξύλο φλαμουριάς- στη μεταξοτυπία.

Ο τελευταίος της οικογένειας, ο Δημήτρης Οικονομόπουλος, συνήθιζε να λέει για την παραγωγή μαντηλιών: «Είναι χρονοβόρος, πολυποίκιλη και χρειάζεται δύο πράγματα: υπομονή και τις καιρικές συνθήκες σύμμαχο».

Η βαφή των μαντηλιών γινόταν εν ψυχρώ, χωρίς ατμό ή άλλη θερμότητα. Έτσι, κάποια μαντήλια που χρειάζονταν ζέστη έβγαιναν τους καλοκαιρινούς μήνες, ενώ τα υπόλοιπα έμεναν για τον χειμώνα.

Στα 118 χρόνια λειτουργίας του, το Μαντηλάδικο έφτιαχνε μαντήλια κεφαλής με παραδοσιακά σχέδια και μοτίβα.

Με αυτά προμήθευε όλες τις περιοχές, τόσο της ηπειρωτικής όσο και νησιωτικής Ελλάδας.

Επίσης, έφτιαχνε ειδικό μαντήλι κεφαλής, το λεγόμενο «των καλογραίων», που πήγαινε σε όλα τα μοναστήρια της πατρίδας μας.

Με τα χρόνια φορέθηκαν από τις αγρότισσες, μπήκαν στα λαογραφικά μουσεία, έγιναν συμπλήρωμα στις παραδοσιακές φορεσιές των χορευτικών συγκροτημάτων.

Οι πιο τολμηρές γυναίκες τα έκαναν ρούχα. Τα μοτίβα τους φορέθηκαν από το πρωί, σε πρωτοποριακά για την εποχή τους σορτς, έως το βράδυ σε αμπιγέ τουαλέτες. Την περίοδο '35- '40 έγινε και άνοιγμα στον τουρισμό.

Με προτροπή της Δώρας Στράτου, ο Γιάννης Τσαρούχης θα δημιουργήσει 12 σχέδια. Η θεματολογία τους, πέρα για πέρα ελληνική, η Ρόδος, η Θεσσαλονίκη, η Μύκονος, τριήρεις, περικεφαλαίες, ο θερισμός, το μάζεμα της ελιάς, ο τρύγος. Το αποτέλεσμα, σπουδαίο.

Τα μαντήλια ταξίδεψαν σε όλο τον κόσμο, γοήτευσαν το γυναικείο φύλο και φιγουράρισαν στα εξώφυλλα πολλών ξένων περιοδικών μόδας.

Η Φρειδερίκη.

Αλλά το Μαντηλάδικο της οδού Πλαταιών συγκίνησε και βασιλικές καρδιές. Η βασίλισσα Φρειδερίκη λάτρευε τα μαντήλια και τα έκανε μόδα σε ανάκτορα και πρεσβείες, ενώ ο βασιλιάς Γεώργιος επισκέφτηκε την παραδοσιακή μονάδα το 1937 για να δει πού και πώς φτιάχνονταν τα περίφημα μαντήλια.

Την ίδια εποχή οι διεθνείς διακρίσεις ακολουθούσαν η μία την άλλη. Χρυσά βραβεία σε διεθνείς εκθέσεις για την εικόνα και την ποιότητα. Μοναδικός παραδοσιακός τεχνικός εξοπλισμός, λεπτοκαμωμένες μήτρες, σπουδαία σχέδια, πατροπαράδοτες συνταγές και το μαύρο ανεξίτηλο χρώμα της ανιλίνης. Το χρώμα που χαρακτήριζε τα ελληνικά μαντήλια, αφού παρέμενε ανεξίτηλο ακόμη και στη χλωρίνη!

Το Μαντηλάδικο της οδού Πλαταιών δεν υπήρξε ένα απλό βιοτεχνικό εργαστήριο. Συνδέθηκε με την ιστορία της πόλης των Αθηνών αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας, και έγινε μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς αυτού του τόπου.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι το 1995 το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων του υπουργείου Πολιτισμού χαρακτήρισε ιστορικά διατηρητέα μνημεία το κτίριο, τον εξοπλισμό και τα υπόλοιπα κινητά αντικείμενα. Ευτυχώς, νωρίς εκπονήθηκε ερευνητικό πρόγραμμα του Εθνικού Αρχείου Ενδυμασίας και καταγράφηκαν μεθοδικά τα Ελληνικά Σταμπωτά Μαντήλια Κεφαλής του εργαστηρίου της οδού Πλαταιών.

Αλλά το... παραμύθι μας δεν έχει ευτυχές τέλος. Ο τελευταίος μαντηλάς, ο Δημήτρης Οικονομόπουλος, έφυγε από τη ζωή πιστεύοντας ότι είχε κάνει το καθήκον του, αφού φρόντισε να διασώσει την ιστορική επιχείρηση και να τη διαθέσει στο Δημόσιο.

Αλλά η Πολιτεία δεν έχει πράξει ακόμη το δικό της. Έγιναν κάποιες εργασίες αποκατάστασης, όμως το κτίριο και το περιεχόμενό του, τα οποία πλέον

ανήκουν στο ελληνικό κράτος, παραμένουν εγκαταλειμμένα και αφύλακτα στις διαθέσεις εκείνων που θα θελήσουν να λεηλατήσουν και να χάσουμε έτσι έναν πραγματικό λαογραφικό θησαυρό!

Από τον Ελευθέριο Σκιαδά.

Το κτίριο της οδού Πλαταιών 38 στο Μεταξουργείο

Η επίσκεψη του Βασιλέως Γεωργίου

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Γεωργίου Π. Σαρλή

“Τους τρεις μεγίστους φωστήρας
Της Τρισηλίου Θεότητος,...”
Απολυτίκιον

Στις 30 Ιανουαρίου η Εκκλησία μας εορτάζει τη μνήμη των Τριών μεγάλων Ιεραρχών και οικουμενικών Διδασκάλων.

Πρόκειται για τον επίσκοπο Καισαρείας Μέγα Βασίλειο και τους αρχιεπισκόπους Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο το Θεολόγο και Ιωάννη το Χρυσόστομο. Τους τρεις σοφούς και αγίους, τα φωτεινά πρόσωπα και τους πολύτιμους οδηγούς.

Μετά την κλασική τους παιδεία και τις λαμπρές σπουδές τους σε φιλοσοφικές και ρητορικές σχολές οι δύο πρώτοι και στην Αθήνα και ο τρίτος στην Αντιόχεια, συνέβαλαν με το πλούσιο θεολογικό και φιλοσοφικό τους έργο στην καθαρότητα του χριστιανικού πνεύματος, καθώς και στη διάσωση και διάδοση της υγιούς ελληνικής σκέψεως.

Συγκεκριμένα ο Μ. Βασίλειος μελέτησε όλες τις επιστήμες της εποχής του και αντιμετώπισε δραστικά την αιρετική διδασκαλία του Αρείου. Υπήρξε ρήτορας και πολυγραφότατος συγγραφέας βιβλίων, εκ των οποίων δύο αποτελούν κώδικες ζωής για τους μοναχούς. Επίσης, συνέγραψε ομιλίες, επιστολές και τη θεία λειτουργία που τελείται στις εκκλησίες δέκα φορές τον χρόνο. Ακόμη σε εννέα ερμηνευτικές ομιλίες του παρουσίασε, κατόπιν μελέτης και αναλύσεως, το θαύμα και το μεγαλείο της δημιουργίας των όντων.

Ο βίος του υπήρξε υπόδειγμα σε κάθε μορφή αρετής και επιδόθηκε σε πλούσιο φιλανθρωπικό και κοινωνικό έργο. Ίδρυσε και συντηρούσε την περίφημη “Βασιλειάδα” κοντά στην Καισάρεια, όπου εύρισκαν άσυλο τα παιδιά, οι φτωχοί και οι αναξιοπαθούντες, ασκώντας και την ιατρική.

Ο Γρηγόριος ο θεολόγος ήταν ο πνευματικός άνθρωπος, ο θεωρητικός νους, ο ρήτορας, ο ποιητής. Με τον λαμπρό του βίο αναδείχτηκε μεγαλύτερος εκείνων που ευδοκίμησαν στην αρετή και αγωνίστηκε για την επικράτηση της ορθοδόξου πίστεως. Επίσης, τίμησε με επιταφίους λόγους προσφιλή και συγγενικά του πρόσωπα και διακρίθηκε για το πολύπλευρο συγγραφικό του έργο. Ιδιαίτερα για τους λόγους του, στους οποίους διατυπώνονται τα δόγματα και κυρίως το περί Θεού δόγμα (Πατήρ, Υιός και Άγιον Πνεύμα), εξού και η προσωνυμία Θεολόγος.

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος γοήτευσε με τη ρητορική του δεινότητα για τούτο του δόθηκε ολίγα χρόνια μετά το θάνατό του το προσωνύμιο Χρυσόστομος. Συνέγραψε πλήθος βαθυστόχαστων λόγων και τη θεία λειτουργία που τελείται στις εκκλησίες κάθε Κυριακή. Ερμήνευσε τέλεια την Αγία Γραφή, συνέβαλε πολύ στο ευαγγελικό κήρυγμα και χρημάτισε πηγή

ελεημοσύνης και αγάπης συνεπικουρούμενος από την ενάρετη “διακόνισσα” οσία Ολυμπιάδα. Ωστόσο, λόγω της ελεγκτικής του διαθέσεως και της υπερασπίσεως της δικαιοσύνης, υπέστη διωγμούς και θλίψεις τελειώνοντας μαρτυρικά το βίο του.

Όμοια χαρακτηριστικά εμφανίζει όμως και άλλος ένας άγιος που τιμάται τον Ιανουάριο, ο Γρηγόριος επίσκοπος Νύσσης, αδελφός του Μ. Βασιλείου.

Ο Γρηγόριος είχε πλουσιότατη μόρφωση, ήταν έξοχος ρήτορας και διακρίθηκε ως εκκλησιαστικός συγγραφέας. Με την πνευματική του καλλιέργεια κατανίκησε όσους δεν αποδέχονταν τη θεότητα του Αγίου Πνεύματος. Ονομάστηκε “Πατήρ Πατέρων και Νυσσαέων Φωστήρ”.

Ο Μ. Βασίλειος και ο Γρηγόριος διατύπωσαν κανόνες συμπεριφοράς, τους καλούμενους “ιερούς κανόνες”, που κυρώθηκαν στα τέλη του 7^{ου} αι. από οικουμενική σύνοδο. Εκεί ασχολήθηκαν οι δύο Ιεράρχες με βασικά προβλήματα του δικαίου. Επίσης, ο Μ. Βασίλειος και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος άσκησαν αρχικά, με απόλυτη επιτυχία, το δικηγορικό επάγγελμα. Σύντομα όμως, αφοσιώθηκαν στον λόγο του Θεού και στη διδασκαλία της ορθοδόξου πίστεως.

Οι Τρεις Ιεράρχες, οι μεγάλες αυτές μορφές της οικουμένης, υπήρξαν οι στυλοβάτες της Ορθοδοξίας και οι κύριοι θεμελιωτές του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού. Και τούτο επειδή συνέβαλαν στη δημιουργική συνάντηση ελληνισμού και χριστιανισμού, που έκρινε οριστικά και ευεργετικά την πορεία όχι μόνο της ελληνικής, αλλά και της παγκόσμιας ιστορίας.

Στη σύζευξη αυτή οι θεοφόροι Ιεράρχες έδωσαν την προτεραιότητα στην Ορθοδοξία, που δεν υποδουλώθηκε, με όλο το λυτρωτικό περιεχόμενό της, ώστε να αποφεύγεται κάθε γνήσια σύνδεση, όπως είναι η αίρεση.

Αλλά και ο ελληνισμός που ως παιδεία και διανόηση δεν απορρίφθηκε, ολοκληρώθηκε εντός της Εκκλησίας και με την ταυτότητά του, ως Ορθοδοξία, δοξάστηκε και διασώθηκε στους αιώνες.

Έτσι, οι τρεις αυτοί κολοσσοί της πατερικής θεολογίας στήριξαν την παιδεία γενικά και ιδιαίτερα την ελληνική στην ορθολογική ελληνική σκέψη και στην ορθόδοξη χριστιανική πίστη, που πηγάζουν από την αρχαία διανόηση και από τα κείμενα των έργων τους, αντίστοιχα. Φυσική συνέπεια λοιπόν ήταν να αναδειχθούν υποστηρικτές και να θεωρηθούν προστάτες των ελληνικών γραμμάτων, η εποχή τους να χαρακτηριστεί “Χρυσός αιώνας των γραμμάτων και του διαφωτισμού” και να τους απονεμηθεί ο τιμητικός τίτλος του Διδασκάλου.

Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί, ότι ο κοινός εορτασμός της μνήμης τους, παρότι ο κάθε Ιεράρχης είχε ιδιαίτερη εορτή εντός του έτους, οφείλεται στον επίσκοπο Ευχαΐτων Ιωάννη τον Μαυρόποδα (11^{ος} αι. μ.Χ.). Είναι ο θεός εκείνος άντρας και καθηγητής του Πανεπιστημίου Κωνσταντινουπόλεως που την κοινή εορτή τους την εισήγαγε στην Εκκλησία θέτοντας τέλος στην ενυπάρχουσα φιλονικία λογίων και ενάρετων αντρών, που αφορούσε στην επιλογή του υπέρτερου μεταξύ των φωτεινών αυτών προσωπικοτήτων.

Αλλά και στη χώρα μας, από τον προηγούμενο αιώνα η ημέρα αυτή έχει καθιερωθεί επίσημα, με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών και του ελληνικού κράτους, ως ημέρα εορτής των ελληνικών γραμμάτων. Στον εορτασμό συμμετέχει πανηγυρικά η σπουδάζουσα νεολαία, τιμώνται οι παιδαγωγοί και τελούνται εκδηλώσεις σε όλα τα πνευματικά μας ιδρύματα.

Επίσης τον Μ. Βασίλειο, που η μνήμη του τιμάται την πρώτη κάθε νέου έτους, ο λαός τον θεωρεί, λόγω των φιλανθρωπικών του πράξεων και της στοργής του προς τους ανθρώπους, φορέα των δώρων της Πρωτοχρονιάς και τον έχει συνδέσει με το έθιμο της βασιλόπιτας.

Τέλος, είναι πρέπει οι εκδηλώσεις τιμής στα πρόσωπα των Τριών Ιεραρχών, των πνευματικών αυτών μορφών, οι οποίοι την Εκκλησία δοξάζουν, τα Γράμματα τιμούν,

τους Παιδαγωγούς εμπνέουν, το Έθνος μας στηρίζουν και το καθοδηγούν σε χώρους υγιούς και ανωτέρου πολιτισμού.

Η ΚΑΡΜΕΛΑ ΤΟΥ ΑΠΟΜΑΚΡΟΥ ΛΟΦΟΥ

Του Στέλιου Παπουτσά

Καθόταν στο πεζούλι της αυλής. Μια ρομαντική οπτική συνήθεια. Από εκεί, αγνάντευε τη θάλασσα. Τη δική της θάλασσα. Έτσι τη θεωρούσε. Την ισιάδα της τη διέκοπτε ένα υγρό γραμμικό φάσμα προς την κατωφέρεια του ήλιου. Ήταν μια συστάδα από μικρά νησιά. Πρόβαλλαν στην απεραντοσύνη του ορίζοντα συνεσταλμένα, σε χαμηλούς λοφίσκους και δαντελωτές ακτές. Το ένα μετά το άλλο, σε μια γραμμή προς το νοτιά. Μια ταπεινή παρουσία στην κοσμογονική δημιουργία.

Ο άνεμος αφύπνιζε τις φυλλωσιές των βοτάνων, σε ένα παιχνίδι φαντασίας και διαίσθησης. Τόσο ανάλαφρος και χαμηλόφωνος. Ψιθυριστός. Και η θάλασσα, συντροφικά, άφηνε να ακουστεί η ανάσα της σε ηχητική απόλαυση. Αυτήν την ημέρα άνεμος και θάλασσα βρίσκονταν στην ησυχαστική ξεκούρασή τους, μετά από ένα θορυβώδη γεροβοριά και κυματώδη θαλασσινή ταραχή.

Καθόταν στο πεζούλι και δεχόταν, όπως πάντα, το μακρινό αντικριστό δειλινό. Και αυτό παιχνίδιζε στα χρώματά του. Άλλοτε σταρόχρωμο, άλλοτε μενεξεδί ή σε πορφυρένιο φως. Και πλάγιαζε στη μελαγχολική βύθισή του, έως ότου το καλύψει η σκιά του ησυχαστικού εσπερινού.

Αυτό το εσπέρας, Μάρτης του '43, μετά από ένα ολιγόχρονο σκιερό αποχαιρετισμό, έδωσε τη θέση του στο σιωπηλό σκοτάδι της νύχτας που δεν

άργησε να καλύψει την πλαγιά του Λόφου. Επικράτησε η αίσθηση του απόμακρου.

Η Καρμέλα, σκέφθηκε, ότι πλησίαζε η ώρα να εκτελέσει την εντολή που της είχαν ορίσει. Πράγματι, στο προαύλιο έκανε την εμφάνισή της η μητέρα της. « Ώρα να πας», είπε συνωμοτικά η Μαριορή, και χάθηκε στο κατασκότεινο σπίτι του Λόφου.

Στο σπίτι της πλαγιάς του Λόφου, απόμακρο χωριάτικο, από κληρονομιά, στο οποίο ανήκε και ένα μικρό κτήμα, είχε εγκατασταθεί εδώ και λίγο καιρό η οικογένειά της. Ήλθαν εδώ, εγκαταλείποντας το σπίτι της πόλης, για να ζήσουν με ό,τι τους προσέφερε η δική τους γη και οι γείτονες. Οι θάνατοι από την ανέχεια και την πείνα μεταξύ των κατοίκων του νησιού και ιδίως της πόλης, είχαν λάβει πλέον οδυνηρή, τραγική ποσοτική διάσταση. Αλλά και για να αποφύγουν τους αγγλικούς βομβαρδισμούς (Τζιμιδες κατά το λαϊκό ευθυμολόγημα), οι οποίοι είχαν γίνει ανησυχητικοί σε συχνότητα και επικίνδυνοι στο αποτέλεσμα. Η απομάκρυνσή τους από αυτή τη θλιβερή πραγματικότητα και η εγκατάστασή τους στην ύπαιθρο, ήταν γι' αυτούς μια σωτήρια κίνηση.

Η ατμόσφαιρα εδώ ήταν διαφορετική. Είχε φέρει τα βιβλία της για να ασχολείται στις κλειστές ώρες. Στοχάζεται, μετά τον πόλεμο, να γίνει φιλόλογος. Όχι απλώς φιλόλογος, αλλά διανοούμενη. Έτσι οραματίζεται το μέλλον της.

Η φωνή της μητέρας της την επανέφερε στην πραγματικότητα. Σηκώθηκε. Επικρατούσε το βαθύ σκοτάδι και η απόλυτη σιγή. Άρχισε προσεκτικά να ανεβαίνει προς το εξωκκλήσι του Αγίου Σεβαστιανού. Έφθασε λίγο ανήσυχη και ταραγμένη. Πήρε κάτω από το μαρμαράκι το κλειδί της παλαιάς ξύλινης εξώθυρας και εισήλθε. Έκανε το σταυρό της και την υπόκλιση μπροστά από το μικρό Άγιο Βήμα. Πρόφερε και ένα «Sanctus Dominus Deus». Αναζήτησε τα σπέρτα το λάδι και το κανδήλι. Το άναψε και το τοποθέτησε στο στηθαίο του πλευρικού παραθύρου, έτσι ώστε να φαίνεται από το πέλαγος. Γνώριζε, πως κάθε φως τη νύχτα απαγορευόταν από τα Στρατεύματα, αλλά έπρεπε να το διακινδυνεύσει. Έτσι της είχαν πει. Σιγουρευτηκε για την ορθότητα των κινήσεών της, ασφάλισε την εξώθυρα και κατηφόρισε.

Ντύθηκε καλά και κάθισε και πάλι στο πεζούλι, παρά το κρύο που επικρατούσε. Η νύχτα έπαιζε και αυτή το ρόλο της. Πάντοτε η νύχτα παίζει το δικό της ρόλο σε ό,τι συμβαίνει στον γήινο και ανθρώπινο κόσμο. Και αυτή τη φορά αυτός ο ρόλος φαινόταν σημαντικός. Και η Καρμέλα, περισσότερο από περιέργεια και λιγότερο από ανησυχία, ήταν και εκείνη εκεί, μέσα στο άφωτο παιχνίδι και περίμενε την εξέλιξή του. Και η ώρα περνούσε και όλο βύθιζε το βλέμμα της στο πυκνό σκοτάδι. Από εκεί ανέμενε το κρυφό να φανεί.

Ένωσε την μυστηριακή ατμόσφαιρα να την καλύπτει. Μια εντυπωσιακή σκοτεινή εικόνα. Μολυβένια βαριά διάσταση, που η νύχτα την μεγαλοποιούσε. Σε άκρως σιωπηλό χώρο και χρόνο. Μια σιδερένια κατασκευή εκμπέπουσα δύναμη και μυστήριο. Κάτι, που στα μάτια της Καρμέλας προκαλούσε αμύητο

δέος. Η σιδερένια σκιά, πλησίασε αθόρυβα και πολύ αργά στην βραχώδη ακτή και ακινητοποιήθηκε. Η Καρμέλα σχηματοποίησε τη βαριά σκοτεινή σύνθεση. Ήταν ένα Πολεμικό Σκάφος. Ένα Υποβρύχιο.

Σε ασαφή περίγραμμα, λόγω του σκότους, σχημάτισε την εικόνα που διαγραφόταν κάτω στην ακτή. Από μια σχεδία αποβιβάστηκε στην στεριά ένα άτομο. Η σχεδία επανήλθε προς το Υποβρύχιο. Αμέσως μετά, αυτό απομακρύνθηκε. Σιωπηλό κινήθηκε προς τα εκεί από όπου είχε έλθει. Εντός ολίγου χρόνου εξαφανίστηκε.

Πέρασε αρκετή ώρα. Ο πατέρας της Καρμέλας έκανε την εμφάνισή του. Έδειχνε κουρασμένος.

« Τι έγινε Τζωρτζή; » Ερώτησε η Μαριόρη.

« Όλα καλά πήγανε. Μόνο πρέπει να ανέβει η Καρμέλα στον Άγιο Σεβαστιανό να σβήσει το κανδήλι. Τώρα. Αύριο οι λεπτομέρειες. Και σιωπή».

Η Καρμέλα ανηφόρησε και πάλι το σκληροτράχηλο μονοπάτι. Σε λίγο η πλαγιά του Λόφου είχε βυθιστεί στο σκοτάδι.

Την άλλη ημέρα ο Πατέρας διευκρίνισε επάνω στο βραδινό περιστατικό:

« Ο νεοφερμένος είναι ο Αξιωματικός Νέαρχος. Έτσι θα τον αποκαλούμε εμείς. Εδώ θα κυκλοφορεί ελάχιστα και θα συμπεριφέρεται ως χωρικός, με το όνομα Φρατζέσκος. Τακτοποιήθηκε στην Μάντρα του Κυρ-Λούη. Έχει προμηθευθεί από εργαλεία και ενδύματα». Συνέχισε:

« Τρόφιμα θα μας φέρνει ο Αρχηγός. Φαγητό θα του πηγαίνουμε εμείς, κάθε δεύτερη ημέρα. Απλό και στέρεο. Θα το πηγαίνει σούρουπο η Καρμέλα, πάντα μαζί με την Βερναδέτη. Ποτέ μόνη.

Αυτές τις ημέρες η Βερναδέτη ήταν άρρωστη. Ο καιρός είχε αγριέψει. Η διαβίωση στην πλαγιά του Λόφου παρουσίαζε δυσκολίες. Τη σίτιση του Αξιωματικού, εξ ανάγκης, τη διεκπεραίωνε η Καρμέλα μόνη.

Σε κάποια μετάβασή της, ο Αξιωματικός Νέαρχος είπε με ύφος σοβαρό.

« Καρμέλα δεν πρέπει να ξαναέρθετε εδώ. Θα ήταν προτιμότερο να έρχεται η Μητέρα σας». Εξακολουθούσε να της ομιλεί στον πληθυντικό.

Η Καρμέλα ξαφνιασμένη. Άργησε να εννοήσει τα λόγια του Αξιωματικού. Και όταν κατάλαβε το περιεχόμενό τους, τελείως αυθόρμητα, με μεγίστη αφέλεια είπε.

« Μα πρέπει να σας βλέπω. Είμαι ερωτευμένη μαζί σας».

Εκείνος χαμογέλασε, με την αφέλεια και αθωότητα της Καρμέλας. Αλλά αμέσως πρόσθεσε:

« Ακριβώς γι' αυτό. Γιατί το ίδιο μπορεί να συμβαίνει και σε μένα. Αλλά εγώ πρέπει να φερθώ ως έντιμος Αξιωματικός. Γίνομαι αντιληπτός Καρμέλα»; ερώτησε κοιτώντας την στα μάτια. Για πρώτη φορά την αντιμετώπιζε με αυτόν τον τρόπο. Κοιτώντας την επιθυμητά στα μάτια. Με ό,τι έκρυβε αυτή η κίνησή του.

Η Καρμέλα με τις αισθήσεις ανεπτυγμένες, τα αισθήματα συγκεχυμένα, κοιτώντας τον και εκείνη κατάματα, απεχώρησε σιωπηρώς. Αλλά έντονα ταραγμένη.

Η Καρμέλα δεν ανέβηκε άλλη φορά στην Μάντρα του Κυρ-Λούη. Η Μαριορή ανέλαβε αυτή την υποχρέωση.

Ο Τζωρτζής, κάποια στιγμή, έδωσε νέες οδηγίες. Ήσαν απρόσμενες και επιτακτικές.

« Η Καρμέλα όταν νυχτώσει θα ανέβει στον Άγιο Σεβαστιανό και θα ανάψει πάλι το κανδήλι. Όπως την άλλη φορά. Θα επαναληφθούν οι ίδιες κινήσεις. Εχεμύθεια και προσοχή. Ο Αξιωματικός Νέαρχος φεύγει. Θα έλθουν νέοι. Ο ένας ίσως να είναι Βρετανός. Θα εγκατασταθούν στο οίκημα της Αγίας Παρασκευής. Η ευθύνη φεύγει από εμάς»

Από εκείνη την στιγμή, η Καρμέλα κρυβόταν για να μπορεί να κλαίει χωρίς να την βλέπουν. Το βράδυ, όταν άναβε το κανδήλι, παρεκάλεσε τον Θεό να προστατέψει τον Αξιωματικό της.

Όχι, αυτή τη νύχτα δεν παρακολούθησε τον ερχομό του νέου Υποβρυχίου.

Όταν ξημέρωσε, κοίταξε με θλίψη την Μάντρα του Κυρ-Λούη. Αισθάνθηκε την ερήμωσή της.

Ο Τζωρτζής μετέδωσε το πολύ δυσάρεστο νέο. Ήταν συγκινημένος.

«Το Υποβρύχιο που έφερε τους νέους Αξιωματικούς και πήρε τον Νέαρχο, είχε τραγικό τέλος. Ταξίδεψε βόρεια με νέα αποστολή. Στις 14 του μηνός εντοπίστηκε από Γερμανικό Ανθυποβρυχιακό πλοίο το οποίο έβαλε εναντίον του. Το Υποβρύχιο εξαναγκάστηκε να αναδυθεί και να αμυνθεί με το πυροβόλο του. Το Γερμανικό πλοίο το βύθισε με εμβολισμό».

Συνέχισε παραγμένος, Ενώ οι γυναίκες ήδη είχαν αρχίσει να κλαίνε.

«Το Υποβρύχιο ήταν το «ΚΑΤΣΩΝΗΣ». Πλοίαρχος ο Λάσκος, ο οποίος σκοτώθηκε, καθώς και οι άλλοι Αξιωματικοί και είκοσι έξη υπαξιωματικοί και ναύτες. Σώθηκε ο Ύπαρχος και ο Βρετανός Σύνδεσμος».(Ημερ. Συμβάντος 14 Σεπτεμβρίου 1943).

Όταν τελείωσε ο Τζωρτζής κανείς άλλος δεν μίλησε. Χαμηλή αίσθηση προκαλούσαν μόνο τα αναφιλητά των γυναικών του σπιτιού της πλαγιάς του Λόφου.

Ο Πόλεμος για την Ελλάδα είχε τελειώσει. Τα Δεκεμβριανά του '44 είχαν ξεπεραστεί, ίσως προσωρινώς, γιατί ένας άλλος πόλεμος, εμφύλιος (έτσι ονομάστηκε αργότερα), караδοκούσε και προετοιμαζόταν.

Και πάλι η Άνοιξη, αυτή τη φορά του '45, έκανε την παρουσία της, με ένα φυσικό χαμόγελο. Λίαν μεταδοτικό στον άνθρωπο, γιατί το είχε ανάγκη.

Ημέρα Κυριακή. Αυτό το πρωινό, η λευκοθέατη πολιτεία ένιωθε κάποια ιδιαίτερη ευχαρίστηση, με το θεϊκό Φως να απλώνεται στο στερέωμα του Ουράνιου Θόλου. Η θεϊκή ροδοδάκτυλη Ηώς, η θυγατέρα του Υπερίωνος, άνοιγε τις Πύλες του Ουρανού για να εισέλθει το Άρμα του Απολλώνιου ζωοδότου Φωτός. Οι προσδοκίες ουράνιες. Οι ελπίδες ανθρώπινες.

Σε αυτή τη χαρμόσυνη ατμόσφαιρα, έκανε την εμφάνισή της, στο παραλιακό μέρος της πόλης, μια μικρή κοριτσίστικη νεανική παρέα. Χαρούμενη,

ανέμελη, απολάμβανε την συντροφικότητα μαζί με την ηλιόλουστη ημέρα. Η Καρμέλα μεταξύ της συντροφιάς συμμετείχε κάπως συγκρατημένη.

Έξαφνα ένας Στρατιωτικός Αξιωματικός, κατά την εμφάνισή του, διέσπασε τη συντροφιά και στάθηκε μπροστά στην Καρμέλα. Τη χαιρέτισε στρατιωτικά, με ύφος το οποίο του επέβαλε η ιδιότητά του. Ομίλησε με φωνή σταθερή, ευγενική, φιλική, στον ενικό.

« Επί τέλους σε βρίσκω. Το όνειρο πραγματώνεται».

Η Καρμέλα είχε μείνει άφωνη. Ίσως και να μην έβλεπε. Ψιθύρισε μόνο:

« Ζεις ;» Και σχεδόν έδειξε τάσεις λιποθυμίας.

Οι άλλες κοπέλες αιφνιδιασμένες προθυμοποιήθηκαν να βοηθήσουν, όμως ο Αξιωματικός είχε επέμβει. Με ευγένεια τις ευχαρίστησε, παίρνοντας από το χέρι την Καρμέλα. Εκείνη, σχεδόν άβουλη τον ακολούθησε.

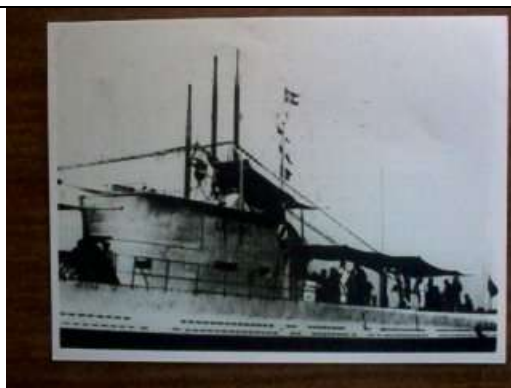
« Οδήγησέ με σπίτι σου. Στους γονείς σου».

Εκεί, ο Στρατιωτικός Νέαρχος, ζήτησε το χέρι της Καρμέλας από τους γονείς της. Εξήγησε, πως την προηγούμενη νύκτα της τραγικής καταβύθισής του, το Υποβρύχιο «ΚΑΤΣΩΝΗΣ», προσχεδιασμένα, τον είχε αποβιβάσει σε έρημη ακτή της Νότιας Εύβοιας. Αυτή η μετάθεσή του υπήρξε σωτήρια για εκείνον, όχι όμως για το πλήρωμα του Υποβρυχίου. Έτσι βρίσκεται σήμερα εδώ ζωντανός. Τώρα η Μονάδα του βρίσκεται κάπου σε ορεινή περιοχή της Ελλάδος.

Στο πέρασμα ολίγων ημερών, τα πάντα είχαν τελειώσει. Παρά τις αρχικές εναντιώσεις του Κλήρου, ο γάμος πραγματοποιήθηκε διπλός. Αμέσως μετά, το ζευγάρι ανεχώρησε, με προορισμό την περιφέρεια, όπου η έδρα της Στρατιωτικής Μονάδος του Νέαρχου.

Η Καρμέλα, από το φινιστρίνι του μικρού Ατμοπλοίου, ενός από εκείνα τα στενάχωρα και αργόσυρτα πλοία, που πραγματοποιούσαν τη σύνδεση των νήσων με το Κέντρο της Χώρας, κοιτούσε την Πολιτεία της να απομακρύνεται στο ορίζοντα. Σκεπτόμενη, πως κάπως απρόοπτα και σύντομα έτρεξαν τόσα σημαντικά γεγονότα. Και εκείνη αργούσε να συνειδητοποιήσει, πώς βρέθηκε ξαφνικά παντρεμένη γυναίκα.

Σημ. Τυχόν ομοιότης με πρόσωπα και περιστατικά είναι απλή σύμπτωση. Εξαίρεση το τραγικό τέλος του Υ/Β « Κατσώνης».

Στον Κάβο Κατακέφαλο

Από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Ο όρμος του Γαλησσά ορίζεται από χαμηλά βουνά και λόφους που τον περιβάλλουν. Προς βορράν στέκει ο Γλάροντας με ύψος 192μ. (όπου προς τη μεριά του Δανακού υπάρχει το τοπωνύμιο Καβείρι και έχει σχέση με το ιερό των Καβείρων στην Αληθινή), ενώ τον διαδέχεται ο Κέφαλος, πιο χαμηλός και ύστερα από ένα διάσελο ακολουθεί ο ακόμη χαμηλότερος Κατακέφαλος, έχοντας απόληξη το ομώνυμο ακρωτήριο. Το τελευταίο, προστατεύει τον όρμο του Γαλησσά από την τρικυμία, φιλοξενώντας ανάμεσα στα βράχια πολλές σπηλιές. Κοιτώντας από το πλοίο τη χερσόνησο, μοιάζει με άνθρωπο ξαπλωμένο μέσα στο νερό, Γλάροντας-Κέφαλος είναι ο κορμός, ο λόφος του Κατακέφαλου είναι ο λαιμός και η απόληξη στον Κάβο Κατακέφαλο είναι το μισοβυθισμένο στη θάλασσα κεφάλι.

Από την άλλη πλευρά του όρμου, στα νοτιοδυτικά, στέκει επιβλητικός ο λόφος της Αγίας Πακούς και το Βουνάκι, προέκταση του Χαρασσώνα, που απλώνεται ως το Φοίνικα. Η περιοχή πρωτοκατοικήθηκε την 3η και 2η χιλιετία π.Χ. Η αρχαία πόλη της Γαλησσού άκμασε στους αρχαϊκούς (6ου π.χ. αι.) και στους κλασσικούς χρόνους, όντας σύμμαχος της Αθήνας. Είχε την ακρόπολή της στο λόφο της Αγίας Πακούς, δύο λιμάνια (Γαλησσά και Αρμεό), νεκρόπολη, σταθερή πηγή νερού και το ιερό της θεάς «Επηκόου». Στις ανασκαφές βρέθηκαν τα θεμέλια οικιών και του ιερού, θραύσματα αγγείων, ενώ μια μαρμάρινη επιγραφή στο Φοίνικα αναφέρει: «Πριηνεύς, Σύριος ο Γαλήσσιος». Στα βυζαντινά χρόνια, στη θέση του αρχαίου ιερού χτίστηκε χριστιανικός ναός της Παναγιάς Γοργοεπηκόου και αργότερα Παναγίας ή Αγίας Υπακοής (εκ παραφθοράς Πακούς), που είναι στις μέρες μας καθολικό ξωκκλήσι.

Εδώ και χρόνια, παρατηρώντας τον Κατακέφαλο, την περιέργειά μου κέντριζαν οι πέτρινες προεξοχές στην κορυφή του λόφου, που μοιάζουν με συστάδα μονόλιθων ή αρχαίων αγαλμάτων. Ένα πρωινό του Αυγούστου του 2015, αποφάσισα να δώσω απαντήσεις στις απορίες μου. Ξεκίνησα από το έρημο πια κάμπινγκ "Yianna", που λειτουργούσε από τη δεκαετία του 70', όταν οι ξένοι τουρίστες ανακάλυπταν την ομορφιά της συριανής υπαίθρου και συνέρρεαν στο Γαλησσά, στις σπηλιές και την παραλία του Αρμεού. Περνώντας τις τελευταίες ξερολιθιές και διασχίζοντας τα Χάλαρα, στις υπώρειες του Γλάροντα, περιοχή με χαμηλή βλάστηση και γιδόστρατες, γρήγορα άρχισα να κερδίζω ύψος. Η θέα προς την παραλία, το ξενοδοχείο και την Αγία Πακού ήταν μαγευτική. Το μονοπάτι ανηφορίζει στους πρόποδες του Κεφάλου και κατόπιν ελίσσεται σε βραχώδη περιοχή, πλησιάζοντας τη θάλασσα. Στρίβει προς τα δεξιά στο διάσελο, μεταξύ Κεφάλου και Κατακέφαλου, περνώντας μπροστά από ένα πολύ μικρό πέτρινο χτίσμα, που μοιάζει με σάνη, και καταλήγει στην άλλη πλευρά της χερσονήσου, προς τη μεριά που είναι το Κίνι. Τα κύματα έσκαγαν με υπόκωφη βοή κάτω στον γκρεμό της Φυσάρας. Επιτέλους, ανηφόριζα τον αινιγματικό λόφο του Κατακέφαλου. Φτάνοντας στην κορυφή, αντίκρισα τα ερείπια ενός πέτρινου οικήματος χωρίς στέγη. Ποιος άραγε να έφτιαξε αυτό το κτίσμα στην ερημιά, για να ατενίζει την Κύθνο και την Γυάρο μέσα στην απεραντοσύνη του Αιγαίου ;

Οι απαντήσεις ήρθαν μετά την επιστροφή στο Γαλησσά, από ένα χωρικό και τον ορειβάτη κ. Δημάκη Βασίλη. Και οι δύο συμφώνησαν ότι πρόκειται για παρατηρητήριο

του ιταλικού στρατού, χτισμένο στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Μετά τον πόλεμο, κάποιοι χωρικοί αφαίρεσαν την ξυλεία της στέγης και το κτίσμα ερειπώθηκε, κάτω από το ανηλεές σφυροκόπημα των στοιχείων της φύσης.

Η Αγ. Πακού-Ακρόπολη Γαλησσού με τα δύο λιμάνια της.

Η μικρή Στάνη

Ο λόφος με το κτίσμα

Γλάροντας ο Κέφαλος και ο γκρεμός της Φυσάρας

Περπατώντας στο μονοπάτι του Κέφαλου

Τι αινιγματικό τοπίο

ΝΤΟΠΙΟΛΑΛΙΕΣ

Επιμέλεια κ. Ανδρέα Γ. Πασσά

κασσάτο, το	=	παγωτό γυρολόγου πωλητού
κασσονάδικο, το	=	κατάστημα κασσονιών, φερέτρων
κασσονάς, ο	=	κατασκευαστής-επιχειρηματίας φερέτρων
καταβρεχτρούρα, η	=	υδροφόρο όχημα καταβρέγματος
κατάδρομα	=	στη μέση του δρόμου
καταπέτο, το	=	καταπέτασμα
κάταρα, η	=	κατάρα
μετακύλισης, η	=	κυλινδρικός σωλήν μετακύλισης βαρών
κατσαμπρόκος, ο	=	(σκωπτ.) αστείος
κατσιποδιάρης, ο	=	γκρινιάρης, γρουσουζης, δύστροπος
καφόμπρικο, το	=	μπρίκι του καφέ
κέλλα, η	=	αποθήκη, οικίσκος, κοτέτσι
κεραμίδι, το	=	γείσο πηληκίου
κεφαλίτα, η	=	βουτιά, πτώση με το κεφάλι
κλέφτηκε	=	έγινε απαγωγή για γάμο
κληρούχα, η	=	της ίδιας στρατιωτικής κλάσεως
κοιλαρίτα, η	=	βουτιά, πτώση με την κοιλιά
κολαούζος, ο	=	είδος μικρού ψαριού, φορτικός, γλείφτης
κολάτα, η	=	σκιερό, πίσω μέρος σπιτιού
κολλησόψαρο, το	=	μικρό παρασιτικό ψάρι, κολαούζος
κολντεμίρι, το	=	μεγάλη μπάρα πόρτας
κολοκυθοπούλουδο, το	=	βρώσιμο άνθος κολοκυθιάς
κομποδέτης, ο	=	ειδικότητα κλωστοϋφαντουργίας
κοντόταλος, ο	=	βραχύσωμος
κοντυλιάζομαι	=	στραβοκαταπίνω
κόπια, τα	=	κόποι, οικονομίες, περιουσία
κόρδα, η	=	περιμετρικό νεύρο στα φασόλια
κορδωμένος, ο	=	τσιτωμένος, επηρμένος, επιδεικτικός
κορωμένος, ο	=	αγανακτισμένος, ξαναμμένος
κορωνίζω	=	κερδίζω στο παιχνίδι κορώνα-γράμματα
κότσωμα, το	=	δέσιμο βιβλίου με χαρτόνι
κοττάκι, το	=	μικρή κόττα, κοττούλα

ΤΟ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙ ΤΟΥ 1958

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

Μέρος Πρώτο

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

- Ανέλαβε από 1/1/58 τα καθήκοντα του ο ηλικίας 36 ετών νέος Νομάρχης Κυκλάδων Αναστάσιος Λεβίδης.
- Με την ευκαιρία του Νέου Έτους ο συμπολίτης μας εφοπλιστής Ιωάννης Κοσμάς απέστειλε από την Αμερική 45.000 Δραχμές στη Σύρα για φιλανθρωπικούς σκοπούς.
- Οι ρουλέτες και οι τοξοβολίες στις καμάρες της πλατείας γνωρίζουν μεγάλες δόξες κατά την περίοδο των εορτών.
- Ομάδα του Λυκείου Ελληνίδων διένειμε δώρα και τσιγάρα στους κρατούμενους των φυλακών Λαζαρέττων.
- Λόγω της μεγάλης ναυτιλιακής κρίσης πάνω από 20 φορτηγά πλοία βρίσκονται παροπλισμένα στο λιμάνι μας.
- Την πρώτη Κυριακή του Νέου Έτους διεξήχθησαν στο Δήμο Ερμούπολης ψηφοφορίες για ανάδειξη του νέου Προεδρείου των Δημοτικών Συμβουλίων καθώς επίσης και της Δημαρχιακής Επιτροπής για το έτος 1958.

Για το Προεδρείο εξελέγησαν : Μηνάς Διακάκης Πρόεδρος, Γεώργιος Θραψιάδης Αντιπρόεδρος και Γεώργιος Δρακάκης Γ. Γ

Για τη Δημαρχιακή Επιτροπή εκλέχθηκαν : Επαμεινώντας Παπαδάμ Πρόεδρος, Σταύρος Βαφίας Αντιπρόεδρος και Βρασίδης Τόπακας Τακτικό Μέλος.

- Το Νεώριο και τα Μηχανουργεία Σύρου των αδελφών Ρεθύμνη συνεχίζουν την επέκταση των εγκαταστάσεων τους και εξελίσσονται με τα νέα σύγχρονα μηχανήματα, ενώ παράλληλα σε συνεργασία με την εδώ Σχολή Μηχανικών Ε.Ν δημιουργούν νέο φυτώριο τεχνιτών.
- Η Συριανή κλωστοϋφαντουργεία αναβιώνει την προπολεμική αποδοτικότητα της. Το εργοστάσιο Γιατράκου, Μαμίδη, Καρέλλα, Μπαρμπέτα, Φουστάνου, Τσαγκαράκη και Ζησιμάτου εκσυγχρονίζονται κατά τα Ευρωπαϊκά πρότυπα, βελτιώνουν την παραγωγή τους και απασχολούν νέους εργατοτεχνίτες.
- Νέο κρεοπωλείο με άρτιες εγκαταστάσεις, τσιγκέλια ανοξείδωτα και ψυγείο εντοιχισμένο, άνοιξε ο Λεονάρδος Προβελέγγιος και προσέλαβε τον έμπειρο σφαγέα Λούκ, ο οποίος τεμαχίζει τα μπούτια και τις σπάλες.. δίκην χειρουργού.
- Επί της παραλίας, ο Καπελάκης διαρρύθμισε το κατάστημα του σε ναυτικό πρακτορείο και σε πρατήριο καυσίμων της Πουρφίνα.
- Κατά την εορτή των Θεοφανείων, παρουσία του νέου Νομάρχη Α. Λεβίδη, των αρχών της πόλης και πλήθους πιστών, έγινε στην αποβάθρα της

πλατείας Κανάρη η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού από τον Αρχιμανδρίτη Δωρόθεο Στέκα.

- Πραγματοποιείται ανακαίνιση της παραλιακής οδού από το λουκουμπορείο Σταματελάκη μέχρι την εκβολή της οδού Ερμού στο λιμάνι, όπου το κατάστημα Τοψή.
Δυστυχώς όμως, οι παλαιές μαρμάρινες δέστρες των πλοίων, που χρονολογούνται από την εποχή του Οθωνα, αντικαθίστανται με σιδερένιες.
- Από τις 15/1 ξεκίνησε η λειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης με ολοένα αυξανόμενο αναγνωστικό κοινό.
Παράλληλα άρχισε η λειτουργία του δανειστικού τμήματος της.
- Κυκλοφόρησε η «Εφημερίδα των Ποιητών» που εκδίδει η Συριανή ποιήτρια Ρίτα Μπούμη – Παπά με εκτενές άρθρο για το θάνατο και το έργο του παντελώς αποσιωπούμενου από τα σχολεία μεγάλου συγγραφέα μας Νίκου Καζαντζάκη.
- Ενώπιον του Εφετείου Αιγαίου εκδικάστηκε στις 16/1 η έφεση των Παναγιώτη και Δημητρίου Κόκκινου, ανιψιών του ακτοπλόου εφοπλιστή Τυπάλδου. Οι κατηγορούμενοι κατά το πανηγύρι της Τήνου 15/8/57 και κατά την αγκυροβολία του Α/Π «Αιγαίου» προπηλάκισαν και χαστούκισαν δημοσίως τον Λιμενάρχη Σύρου Γ. Αγαλόπουλο. Το Εφετείο μετά μακρά διαδικασία επαύξησε τις υπό του Πλημμελειοδικείου επιβληθείσες ποινές και καταδίκασε τον μεν Παναγιώτη Κόκκινο σε φυλάκιση επτά μηνών, τον δε Δημήτρη Κόκκινο σε φυλάκιση δύο μηνών.
- Ο βιομήχανος Σ. Κρυστάλλης ανέλαβε τη δαπάνη της ανανέωσης της τοιχογραφίας του «Παρθενώνα» στην αίθουσα τελετών του Γυμνασίου Αρρένων Σύρου.
- Ο Ιάκωβος Γρύσπος, υιός του ιατρού της πόλης μας Μιχαήλ Γρύσπου, έλαβε το πτυχίο της ιατρικής.
- Θάνατος του Αντωνίου Σ. Μπαρμπέτα, βιομηχάνου, μηχανουργού, αδελφού του βιομηχάνου Ευαγγέλου Μπαρμπέτα. Ο πατέρας του θανόντος, Σταύρος εκ Κρήτης καταγόμενος, παιδιόθεν είχε εγκατασταθεί στο νησί μας, όπου δημιούργησε το πρώτο του μηχανουργείο στη συνοικία «Βρυσάρικια» το 1871. Στα χέρια του εκλιπόντος Αντωνίου, που είχε μεγάλη έφεση προς στις μηχανές, μαθήτευσαν εκατοντάδες μετέπειτα τεχνίτες. Το περίφημο αποχετευτικό δίκτυο της πόλης μας είναι έργο του Αντωνίου Μπαρμπέτα.
- Η πλωτή δεξαμενή μαζί με το ευρισκόμενο επ' αυτής καταδρομικό «Ελλη» μετατοπίστηκε λίγο προς βορειοανατολικά λόγω ισχυρού νοτιοδυτικού ανέμου.
Συνεπεία της ίδιας σφοδρής θαλασσοταραχής αποσκόπησαν οι πρυμνήσιοι κάβοι του πλοίου «Λήτη» με αποτέλεσμα να παρασυρθεί αυτό από τον πνέοντα άνεμο και να διπλωθεί στο νέο λιμενοβραχίονα και να υποστεί ζημιές.

Από την κακοκαιρία κόπηκε και ένας αιωνόβιος φοίνικας στη νότια πλευρά της πλατείας Μιαούλη, δίπλα στο περίπτερο του Α. Μπόλια.

- Συνεχίζονται οι εξωραϊσμοί του εσωτερικού χώρου και του προαυλίου του ναού της Μεταμορφώσεως.
- Το τμήμα Ερυθροσταυριστών του Γυμνασίου Αρρένων με την επίβλεψη του Γυμνασιάρχη Μ. Πελοποννήσιου και της καθηγήτριας Ευ. Αρβανίτου, διενήργησε έρανο υπέρ του Μπαμπαγιώτειο Ορφανοτροφείου Θηλέων.
- Ο βιομήχανος Ευάγγελος Μπαρμπέτας, ο γυιός του Σταύρος και ο Κώστας Γαβιώτης αγόρασαν από Γερμανία μικρό φορτηγό 600 τόνων.
- Ο Αντώνης Μαυρομουστάκης, υιός του ιεροψάλτη του Αγίου Γεωργίου Αχιλλέα Μαυρομουστάκη, έλαβε το πτυχίο της οδοντοιατρικής.
- Θάνατος της Κλεοπάτρας Ανδρούτσου μητέρας του φαρμακοποιού Α. Ανδρούτσου.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

- Στις 2/2, ανήμερα της εορτής του Αγίου Τρύφωνος, τελέστηκε από το Σωματείο Γεωργοκτηματιών Σύρου πανηγύρι στο ναό της Παναγίας των Χρούσων. Ακολούθησε κέρασμα στην οικία του Ιάκωβου Ξενάριου.

- Επανεκλογή του Β. Βασιλειάδη στην προεδρία της Λιμενικής Επιτροπής Σύρου. Ο Β. Βασιλειάδης προσφέρει ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες του στο λιμάνι μας για περισσότερα από τριάντα χρόνια.

- Την Κυριακή 9/2 τελέστηκε αγιασμός στη Δημοτική Βιβλιοθήκη παρουσία των αρχών της πόλης και εκπροσώπων της Αμερικανικής Βιβλιοθήκης Αθηνών.

Μετά τον αγιασμό μίλησαν η φιλόλογος Νίκη Θωμοπούλου ο δικηγόρος Δημήτριος Κρίνος, ο οποίος παρέδωσε στον παριστάμενο Δήμαρχο Επ. Παπαδάμ τη Βιβλιοθήκη προς χρήση των Συριανών αναγνωστών.

- Μέγα κοσμικό γεγονός αποτέλεσε για την πόλη μας ο γάμος του στρατιωτικού Γιώργου Βασιλακόπουλου και της Τασούλας Φουρνιστάκη, θυγατέρας του διευθυντή του Νεωρίου Μάρκου Φουρνιστάκη. Στο κατάφωτο και κοσμοβριθή ναό του Αγίου Νικολάου το μυστήριο ιερολόγησε ο Μητροπολίτης Φιλάρετος, τους νυμφικούς στεφάνους αντάλλαξε ο εφοπλιστής Μηνάς Ρεθύμνης και ακολούθησε λαμπρή δεξίωση στη Λέσχη «Ελλάς» με εκατοντάδες προσκεκλημένους.
- Απεβίωσε στην Αθήνα, όπου είχε μεταβεί προς θεραπεία, η θυγατέρα του Προέδρου της «Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών Σύρου» Λεονάρδου Χαλαβαζή. Η άτυχη νέα ετοιμαζόταν να παντρευτεί.
- Ο ιατρός Ι. Καμπάνης εγκαταστάθηκε στη Σύρα ως γιατρός αγροτικών ασφαλίσεων.
- Το νέο εμπορικό κατάστημα των αδελφών Πρίντεζη ή Μάη επί της οδού Βασιλέως Κωνσταντίνου, κοντά στο ΙΚΑ, θεωρείται εφάμιλλο των αθηναϊκών καταστημάτων.

- Παντρεύτηκαν στο Λονδίνο ο εφοπλιστής Μίμης Μαυρολέων και η Άννα Μηνά Διακάκη.
- Το σύγχρονο ποστάλι «Κωστάκης Τόγιας» αγοράστηκε από τον πλοιοκτήτη Λαγό και μετονομάστηκε «Μαρινέλα».
- Ωραιότατες αμφιέσεις χορού φιλοτέχνησαν η Αύρα Τσουρού και η Ιουλία Πιερρομπόνη για τις ανάγκες της χοροεσπερίδας του Ισιδωρείου Ορφανοτροφείου.
- Τη γιορτή και τα χάπενινγκς του κομιτάτου οργάνωσε και εφέτος ο εφευρετικός μανάβης της παραλίας μας Δημήτρης Χατζηγιάννης, ο οποίος είχε μεταμφιεστεί σε Σαρλώ, ενώ περιστοίχιζε ομάδα μεταμφιεσμένων σε Άγγλους στρατιώτες, όπου ανάμεσα τους είχαν αλυσοδεμένη μια ωραία κοπέλα, η οποία παρίστανε τη μαρτυρική Κύπρο.
Η παράσταση του Κομιτάτου δόθηκε στα σκαλοπάτια της Δημαρχίας και ο Σαρλώ υπό τους ήχους ορχήστρας απήγγειλε επίκαιρα στιχουργήματα, χόρεψε και έκανε διάφορες παντομίμες καταχειροκροτούμενος από το κοινό.
- Με μεγάλη προσέλευση συμπατριωτών μας έλαβε χώρα την Παρασκευή 14/2 η χοροεσπερίδα του Συνδέσμου Συριανών Αθηνών στο υπερπολυτελές αθηναϊκό ξενοδοχείο King George. Τα έσοδα διατέθηκαν για την αγορά της Συριανής Στέγης στην Αθήνα. Σε κάθε τραπέζι στη σάλα ρου χορού υπήρχαν περίτεχνες ανθοδέσμες κι αντίτυπα μιας αναμνηστικής έκδοσης με φωτογραφίες του λιμανιού, των αξιοθέατων της πόλης μας καθώς και ένας χάρτης της Σύρας. Τραγούδησαν, ο Παπούλιας και η μπριόζα Σούλα Σαμπάχ καθώς και η Ναξιώτισσα αοιδός Μαριαννα Χατζοπούλου. Ξεχωριστή αίσθηση προξένησαν στο κοινό τα πρωτότυπα κοτιγιόν, τα οποία έφεραν ονομασίες συριανών εξοχών και συνοικιών Ερμούπολης και Άνω Σύρου.
- Ενώπιον πολυπληθούς ακροατηρίου μίλησε στην αίθουσα του Λυκείου Ελληνίδων ο δικηγόρος Μανώλης Βαρθαλίτης με θέμα «Συριανοί Λογοτέχνες» διανθίζον τας ομιλίας του με χαριτωμένα σταχυολογήματα.
- Συνελήφθη από το μοίραρχο Χρήστο Ράλλη με την κατηγορία της κλοπής κατ' εξακολούθηση ο Ι.Π ή Φρούραρχος ή Μπούζης 30 ετών, κάτοικος Ποσειδωνίας και προφυλακίστηκε. Το προϊόν της κλοπής το είχε κατασπαταλήσει ο δράστης σε διάφορα καμπαρέ στον Πειραιά.
- Στις Αρχαιρεσίες του Ιατρικού Συλλόγου Κυκλάδων εκλέχτηκαν : Διον. Αλιβιζάτος Πρόεδρος, Κ. Ξενώτης Αντιπρόεδρος , Σ. Μανουσέλης Γ.Γ, Ε. Ζησιμάτος Ταμίας και μέλη: Δ. Τσουρός, Π. Καμπανάρος και Σ. Χανδακάς.

- Το επί μισό αιώνα κλειστό μέγαρο Ανδρουλή επισκευάστηκε και τέθηκε στη διάθεση του κοινού της πόλης μας ως «Γραφείο Διευθύνσεως Γεωργίας Νομού Κυκλάδων».
- Πρωτεύσας στο διενεργηθέντα διαγωνισμό κατέλαβε τη θέση του Προέδρου του Συμβουλίου Επικρατείας ο συμπολίτης μας Μίμης Δεκλερής.
- Θάνατοι : Αρχιμανδρίτη Ευδόκιμου Ιωαννίδη, αδελφού του Μητροπολίτη Φιλάρετου. Επίσης του Δημητρίου Μαρούλη ο οποίος είχε διατελέσει πρόεδρος του Συνδέσμου Συριανών Πειραιώς – Αθηνών κατά το παρελθόν.

ΜΑΡΤΙΟΣ

- Την Κυριακή 2/3 διεξήχθησαν οι αρχαιρεσίες του Δικηγορικού Συλλόγου Σύρου και εκλέχτηκαν: Γ. Θραψιάδης Πρόεδρος και Σύμβουλοι οι: Ε. Κατσουρός, Μ. Γλύκας, Ι. Ρούσσοι και Γ. Δρακάκης.
- Πολλοί ραδιοφωνικοί σταθμοί της Ευρώπης εγκωμιάζουν σε εκπομπές τους το λυρικό έργο της Συριανής ποιήτριας Ρίτας Μπούμη - Παππά.
- Ο βιομήχανος της πόλης μας Ευάγγελος Μπαρμπέτας μετασκευάζει στο Νεώριο το νεοαγορασθέν πλοίο του «Φλώρα» σε φορτηγό ακτοπλοΐας.
- Για το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου μας εκλέχτηκαν οι : Γ. Θραψιάδης Πρόεδρος, Στ. Βαφίας Αντιπρόεδρος και μέλη : Ε. Ζησιμάτος, Μ. Δαπόντε, Ν. Δάσκος και Δ. Ζορμπάνος.
- Το Ταχυδρομείο Σύρου μεταφέρθηκε σε κεντρικό κτίριο της πόλης λόγω της ακαταλληλότητας του Τηλεγραφείου στο Νησάκι, όπου στεγαζόταν μέχρι πρότινος.
- Τοποθετήθηκαν νέοι γρανιτένιοι κυβόλιθοι στην παραλιακή οδό, από την οδό Ερμού μέχρι την Ηλεκτρική Εταιρεία (σημερινό κτίριο Πυροσβεστικής).
- Στις 10/3 κυκλοφόρησε η νέα εφημεριδούλα των μαθητών του Γυμνασίου Αρρένων «Μαθητικός Φοίνιξ» στην οποία συνεργάζονται οι μαθητές Ανδρέας Πασσάς, Βασίλης Πελοποννήσιος και Στέφανος Λινάκης.
- Ο συμπολίτης μας Μ. Λούβαρης σκοτώθηκε από ανατροπή μοτοσυκλέτας, επί της οποίας επέβαινε.
- Ενδιαφέρουσα διάλεξη του φιλόλογου καθηγητή Νικολάου Αρβανίτη στη λέσχη Ελλάς με θέμα «Ο ακάθιστος Ύμνος».
- Η Δημοτική Βιβλιοθήκη εγκαίνιασε κύκλο διαλέξεων αξιόλογων ομιλητών, μεταξύ των οποίων ήταν οι δικηγόροι Κ. Κριτσίνης, Μ. Βαρθαλίτης και η φιλόλογος Νίκη Θωμοπούλου.
- Στις 15 και 16/3 οι μαθητές Εμπορικής Σχολής ανέβασαν στη Λέσχη των Καθολικών το πατριωτικό δράμα «Καραϊσκάκης».

- Διορίστηκε στην Εμπορική Σχολή ο νέος καθηγητής Κώστας Πενταράκης.
- Έλαβε το πτυχίο της Θεολογικής Σχολής Αθηνών ο ιεροδιάκονος Παντελεήμων Ρίζος, γνωστός στο νησί μας για το πλούσιο κοινωνικό έργο του κατά τα έτη της διακονίας του στο ναό του Αγίου Γεωργίου.
- Νέος υποθηκοφύλακας Ερμουπολέως ανέλαβε ο γνωστός δικηγόρος Θεμιστοκλής Καλομενόπουλος.
- Κατά τις αρχαιρεσίες προς ανάδειξη νέου Δ.Σ του Λυκείου Ελληνίδων Σύρου για την περίοδο 1958 – 1962 εκλέχτηκαν: Α. Τόζου Πρόεδρος, Α. Ζησιμάτου Αντιπρόεδρος, Χρ. Κουτσοδόντη Γ.Γ, Ε. Μαθιάσου Ταμίας, Δ. Δημητριάδου Ειδική Γραμματέας, Α. Κοκκίνου και Ε. Παπαδοπούλου Έφοροι και Φ. Βαμβακάρη, Ι. Γκιούλη, Χ. Μανουσέλη, Β. Φουστάνου και Σ. Χανδακά Σύμβουλοι.
- Με την ευκαιρία της Εθνικής επετείου το Γυμνάσιο Θηλέων ανέβασε με μεγάλη επιτυχία στη Λέσχη των Καθολικών το πατριωτικό δράμα του Δ. Αργυριάδη «Η Ελληνική Επανάσταση του 1821» καθώς και το σκετς του Θ. Πέτρου «Η Κύπρος εις τας επάλξεις». Ξεχώρισαν για τις υποκριτικές τους δεξιότητες η πρωταγωνίστρια Λουκριτία Ρούσσου και οι μαθήτριες Ξανθάκη, Πολίτου, Καλοξύλου, Αλτουβά, Βαρθαλίτου, Ζαρμπόνη, Εμμανουήλ, Χαλκιά, Σταυλά, Μπουντούρη, Πλυτά, Σταυροπούλου και Ζήμερα. Η διδασκαλία των έργων ανήκε στις καθηγήτριες Χαϊδεμένου και Σταματοπούλου.
- Στην εορτή του Γυμνασίου Αρρένων, αναφορικά με την Εθνική Επέτειο, πανηγυρικό λόγο εκφώνησε ο μαθηματικός Ευάγγελος Κολόμβος αναφερόμενος στην Επανάσταση του 1821 και προεκτείνοντας την ομιλία του εξήρε τους αγώνες και τις θυσίες των Κυπρίων αγωνιστών.
- Το Γερμανικό αρτοποιείο του Ε. Φωστέρη στην οδό Ερμού προσφέρει στην αξιότιμη πελατεία του κριτσίνια και εκλεκτά βουτήματα.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

- Με ιδιαίτερη χαρά οι κάτοικοι του νησιού υποδέχτηκαν τον συμπολίτη, Μητροπολίτη πρώην Ηλείας, Αντώνιο Πολίτη, ο οποίος ανέγνωσε τους τελευταίους Χαιρετισμούς στο μεγαλοπρεπή ναό Αγίου Νικολάου.
- Ο ναύαρχος Ανδρέας Χατζηκυριάκος ανέλαβε όλες τις δαπάνες της επισκευής των κελιών της Κοίμησης της Θεοτόκου, στον ιστορικό ναό των Ψαριανών.
- Σε προχωρημένη ηλικία πέθανε στην Αθήνα ο συμπολίτης Ανδρέας Σαβιολίδης, παλαιός παντοπώλης, το όνομα του οποίου φέρει η συνοικία της πόλης όπου για πολλά χρόνια είχε το κατάστημα του στην περιοχή της Μεταμορφώσεως.
- Πολλοί φιλακόλουθοι άκουσαν με κατάνυξη και θρησκευτικό δέος στον Άγιο Νικόλαο τους ψαλμούς της Μεγάλης Τρίτης και το τροπάριο της

Κασσιανής, που απέδωσε έξοχα η χορωδία υπό τη διεύθυνση των Ι. Σαμψωνίδη και Ι. Βλαβιανού.

- Επέστρεψε με τρίμηνη αναρρωτική άδεια στη Σύρα από το Στρατόπεδο εξορίστων του Αη Στράτη, ο συμπολίτης μας Ανδρέας Γιαννίρης, Νομαρχιακός Σύμβουλος της ΕΔΑ. Εν τω μεταξύ έχουν συγκεντρωθεί πάνω από 1.500 υπογραφές Συριανών, προκειμένου να μην επιστρέψει ο Γιαννίρης στο κολαστήριο του Αη Στράτη.
- Θάνατος στην ακμή του βίου της, της Αναστασίας Κυριακίδη, συζύγου του εστιάτορα της πόλης μας Λευτέρη Κυριακίδη.
- Μετά τη λειτουργία της Μεγάλης Τετάρτης ο Μητροπολίτης Φιλάρετος προεχείρισε σε αρχιμανδρίτη το σεμνό εφημέριο του Αγίου Νικολάου Τιμόθεο Δράγαση και ακολούθως δι ειδικής ευχής παρέσχε την ιδιότητα του Πνευματικού Πατρός (εξομολόγου) στον πρωθιερέα του Αγίου Νικολάου, αρχιμανδρίτη Γρηγόριο Μαραγκό.
- Στις 17/4 στην τρίτη σειρά έκθεσης έργων γυναικών ζωγράφων, που παρουσιάστηκε σε γνωστή γκαλερί των Αθηνών, η συμπολίτισσα Αλεξάνδρα Πετρίτση παρουσίασε πέντε έργα της.
- Αφίχθη εκ Νέας Υόρκης ο εφοπλιστής Ν. Ρεθύμνης προκειμένου να επιθεωρήσει το στάδιο εργασιών ανασυγκρότησης του Νεωρίου καθώς και τις εργασίες ναυπήγησης του πρώτου πλοίου για λογαριασμό του εφοπλιστή Γ. Βεργωτή, χωρητικότητας 400 τόνων.
- Θάνατος της Μαρίνας Π. Μαραγκού, προσφιλούς μητέρας του αρχιμανδρίτου του Αγίου Νικολάου, Γρηγορίου Μαραγκού.
- Ο εφοπλιστής Ι. Κοσμάς προσέφερε 30.000 δραχμές σε αναξιοπαθούσες οικογένειες επ' ευκαιρία του Πάσχα.
- Την Κυριακή του Θωμά εορτάστηκε στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη στον Πειραιά η γιορτή του Συνδέσμου Συριανών Αθηνών για την επέτειο των 58 χρόνων από την ίδρυση του. Χοροστάτησε στη θεία λειτουργία ο ιεράρχης, πρώην Ηλείας, Αντώνιος Πολίτης και ομίλησε εκτενώς ο επίτιμος πρόεδρος του Συνδέσμου Δ. Ιερώνυμος.
- Επέστρεψε από το Ισραήλ μετά από εξαμήνη παραμονή εκεί ο Συριανός τραγουδιστής Νίκος Γκλαντεβάς ή Ντέβας, όπου σημείωσε μεγάλη επιτυχία.
- Το υποκατάστημα της Αγροτικής Τραπέζης Σύρου μεταφέρθηκε από το μέγαρο Πασακάκη έναντι Αγίου Νικολάου, στο πρώην οίκημα της Τραπέζης Αθηνών επί της πλατείας Τσιροπινά.
- Από το Εθνικό Πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών ακούγεται ανά δεκαπενθήμερο η χορωδία και μαντολινάτα του Μ. Χατζημιχαήλ, η οποία ανελλιπώς παρουσιάζει το έργο του συμπολίτη μας μουσουργού Γ. Ζερβουδάκη.
- Η ερασιτεχνική θεατρική παράσταση του Γυμνασίου Αρρένων, που δόθηκε στις 26 και 27/4 στη λέσχη των Καθολικών, γνώρισε εξαιρετική επιτυχία. Παίχτηκαν το δράμα «Πατρικό σπίτι» και η

σπιρτόζα κωμωδία του χαρισματικού Δημήτρη Κατελάνου «Στα στραβά». Πρωταγωνίστησαν οι μαθητές Κ. Κριτσίνης, Μ. Σκαρπέλης, Κ. Λεμονής, Δ. Δειμέζης, Ν. Μαύρος και οι μαθήτριες Κ. Σαρζετάκη και Ε. Βογιατζηδάκη.

- Προήχθη σε διευθυντή ο προϊστάμενος του ενταύθα ΟΤΕ, ο Ρωμύλος Τσακιρίδης.
- Εκατό χρόνια συμπληρώθηκαν εφέτος (1958) αφότου σε νεαρή τότε ηλικία ο αείμνηστος συμπατριώτης μας Νικηφόρος Κ. Γεωργιάδης άρχισε να τελεί την εορτή της Ζωοδόχου Πηγής στο ναό Αγίου Αθανασίου Πηγής. Μετά το θάνατο του το 1916 η οικογένειά του εξακολουθεί να τελεί απαρέγκλιτα κάθε χρόνο θεία λειτουργία στο ναό και να προσφέρει στο εκκλησίασμα το παραδοσιακό γλυκό καρυδάκι και το ποτό μαστίχα κάτω από τα πλατάνια του περιβόλου του ναού.
- Γάμος Ανάργυρου Καλόξυλου – Ρίτας Πιππί.

Τέλος Πρώτου μέρους 1958

Χορωδία Αγίου Νικολάου 1958

Χοράρχης ο Γιάννης Βλαβιανός.

*Πρώτη σειρά από αριστερά : Θ. Λουλούδης, Ν.Στεργιάδης, Δ. Θραψιάδης. Διακρίνονται επίσης
Γερ.Βραχωρίτης, Ν.Μιχαλακέας
Γ. Δράγας, Κ. Τουλιάτος και Κοντιζάς*

Ο εξάιρετος Δημήτριος Κατελάνος (δεξιά) ανέβασε ως συγγραφέας και σκηνοθέτης παραστάσεις ερασιτεχνών, κατά τη δεκαετία του 50 και στις αρχές της δεκαετίας του 60. Εδώ μαζί με τον μαθητή-ηθοποιό Γιώργο Τσινάρη, που έφυγε πρόσφατα

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ 01/01 – 31/03/2016

Αθανάσιος Μαρτίνος	1000 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Νίτσα Αλεξοπούλου	100 €	Στη Μνήμη αδελφού της Μαρίνου Τσουκάτου
Νίτσα Αλεξοπούλου	50 €	Στη Μνήμη Βαρβάρας Γερανάκη
Ανώνυμος	50 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Σουπερμάρκετ Νεωρίου	100 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Το Δ.Σ του Συνδέσμου	100 €	Στη μνήμη Ροζέτας Αμπελά
Select Maritime	150 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Πέτρος Μαραγκός	100 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Χρυσούλα Μούρτζινου	50 €	Στη Μνήμη Μαρίας Φίτρου
Οικ. Νινέττας Κοντογεώργη	50 €	Στη Μνήμη Μαρίας Φίτρου
Τζίνα Μούρτζινου	50 €	Στη Μνήμη Μαρίας Φίτρου
Νανώ Μούρτζινου	30 €	Στη Μνήμη Μαρίας Φίτρου
Ουρανία Παπακωνσταντίνου	50 €	Στη Μνήμη Μαρίας Φίτρου
Παύλος Θανόπουλος	100 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου

Κοπή πίτας- Αρχαιρεσίες/Ανάδειξη νέου Δ.Σ.

Κείμενο και φωτογραφίες από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Στις 17 Ιανουαρίου ο σύνδεσμός μας έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα με τις ευλογίες του ιερέα του Ι.Ν Αγ. Γεωργίου Καρύτση. Το φλουρί έπεσε φέτος στον κ. Βοκοτόπουλο, ο οποίος μας τίμησε με την παρουσία του. Στη συνέχεια, ο πρόεδρος κ. Βαφίας ξεκίνησε την διαδικασία των αρχαιρεσιών για την απαλλαγή του Δ.Σ. και την εκλογή νέου.

Κοπή της πίτας από τον πατέρα Νικόλαο Ιωαννίδη Δρ. Θ. Του Ι.Ν Αγ. Γεωργίου Καρύτση και την Αντιπρόεδρο μας.

Ο Γ.Γ κ. Προβελέγγιος με εκλεκτούς καλεσμένους.

Βράβευση παλαιού Μέλους

Κείμενο και φωτογραφίες από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Φέτος, ο σύνδεσμός μας τίμησε τον Γιώργο Φακορέλλη για τη συμπλήρωση 70 ετών συνεχούς παρουσίας του στο σύνδεσμο, εκ των οποίων τα 26 στην εξελεγκτική επιτροπή του σωματείου. Του επιδόθηκε έπαινος και το ασημένιο μετάλλιο του συνδέσμου. Συγκινημένος, μας ευχαρίστησε και ευχήθηκε σε όλους μακροημέρευση και καλή επιτυχία στο έργο μας για την καλή λειτουργία του συνδέσμου.

Ο βραβευθείς κ. Γιώργος Φακορέλλης στο βήμα

ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Στη ..μνήμη του Αγίου Βαλεντίνου

Κείμενο και φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Με μεγάλη συμμετοχή και ενθουσιασμό εορτάστηκε ... η μνήμη του Αγ. Βαλεντίνου στη Στέγη. Οι τερψιλαρύγγιοι μεζέδες κρεατικών κατέφθασαν εγκαίρως και τιμήθηκαν δεόντως, μαζί με το μεθυστικό κρασί της κ. Κοντογεώργη. Ο πάντα ευρηματικός και χαρούμενος κ. Σαρλής μοίραζε τυρένιες ... καρδούλες στους ερωτευμένους!

Η αεικίνητη κ. Συκουτρή έτρεχε προς κάθε κατεύθυνση και ιδιαιτέρως φρόντιζε το τραπέζι των επισήμων με τον ακαδημαϊκό κ. Βοκοτόπουλο και τον βουλευτή Κυκλάδων κ. Συρίγο. Ο πρόεδρος κ. Βαφίας καλωσόρισε όλους τους παρευρισκόμενους.

Η μουσική πανδαισία ξεκίνησε με ρυθμούς λάτιν. Η κ. Μουχτοπούλου σε ντουέτο με μια φίλη της έσυρε πρώτη το χορό υπό τους ήχους της «Γιολάντα». Ο κ. Τσαούσογλου ξεσήκωνε τα πλήθη και γρήγορα η πίστα πλημμύρησε από «χορευτές». Η ντίσκο και η ροκ εντ ρολ γρήγορα έδωσαν τη θέση τους στα χασαποσέρβικα, τα ζεϊμπέκικα και τα δημοτικά. Στα νησιώτικα πρωτοστάτησε με κέφι και χάρη ο κ. Προβελέγγιος.

Όσοι δεν παρευρεθήκατε μπορείτε να δείτε τις φωτογραφίες. Σας περιμένουμε όλους ανεξαιρέτως για να γλεντήσουμε στον Αποκριάτικο Χορό της Τσικνοπέμπτης!

*Οι Συριανοί ξεφαντώνουν στη γιορτή των ερωτευμένων.-
Το φαγοπότι και ο χορός κτύπησαν κόκκινο στη Στέγη μας!*

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗΣ

Κείμενο και φωτογραφίες από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Στις 3 Μαρτίου, στην φιλόξενη αίθουσα του Συνδέσμου μας γιορτάσαμε με πολύ κέφι και εφέτος την Τσικνοπέμπτη.

Με πάνω από ογδόντα καλούς φίλους, εξαιρετικό φαγητό και μουσική διασκεδάσαμε με την ψυχή μας μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Όλοι έμειναν ευχαριστημένοι και ανανεώσαμε το ραντεβού για την επόμενη εκδήλωση του Συνδέσμου μας.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ-ΜΕΓΑΡΑ

Κείμενο και φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Ύστερα από μερικές μέρες συνεχούς βροχής, το πρωί του Σαββάτου 19 Μαρτίου 2016, ένας λαμπρός ήλιος ανέτειλε διαλύοντας τα σύννεφα και τους φόβους μας.

Το πούλμαν πολύ γρήγορα μας μετέφερε στο Ίλιον, στο κτήμα «Επτάλοφος» του Πύργου

Βασιλίσσης Αμαλίας, νυν ιδιοκτησίας Σερπιέρη. Μας υποδέχτηκε στο οινοποιείο η νεαρή οινολόγος κ. Φωτεινιά, συριανή με σπίτι στο Φοίνικα! Μας ξενάγησε αρχικά στα μυστικά της οινοποιίας, κατόπιν στους στάβλους, τον ελαιώνα, τα αμπέλια και τέλος στον εντυπωσιακό νεογοτθικό πύργο με τον ρομαντικό κήπο, τη λαμπρή πύλη και την υπέροχη αίθουσα υποδοχής επισήμων του πρώτου ορόφου, με τις γαλαζοχρυσοκόκκινες τοιχογραφίες και τα μαρκετερί πατώματα. Ο επίλογος της επίσκεψης περιελάμβανε οινογνωσία (δοκιμή κρασιών), με συνοδεία τυριών και σπανακόπιτας στον στάβλο των καμηλοπαρδάλων.

Συνεχίσαμε για τα Μέγαρα, όπου η αρχαιολόγος κ. Δρένη μας εισήγαγε στην ιστορία και τοπογραφία της αρχαίας πόλης-κράτους των Μεγάρων εντός του αρχαιολογικού μουσείου. Μετά είχαμε την ευκαιρία να θαυμάσουμε την καλοδιατηρημένη και τεχνικά άρτια Κρήνη του Θεαγένη, επίτευγμα των αρχαίων Μεγαρέων μηχανικών και θαλασσοπόρων.

Ο περίπατος ολοκληρώθηκε με μεζεδοφαροφαγία στις ταβέρνες της Πάχης, με θέα τη θάλασσα και τους γλάρους στα βραχάκια.

Ο προθάλαμος του ισογείου

Κεντρική αίθουσα υποδοχής επισήμων

Ο νεογοθτικός Πύργος

Οινογνωσία στο σταύλο των καμηλοπαρδάλεων

Στην κρήνη του Θεαγένη

Στον αμπελώνα του κτήματος

Ο ΤΟΙΧΟΣ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

Το διάβα μας φωτίζει του λιανού κεριού αχτίδα
στο αιώνιο ταξίδι ακούσιας διαδρομής.
Και τα όνειρα τυλίγει παλιά εφημερίδα,
που γι αποδράσεις γράφει κι εγκλήματα τιμής.

Στον τοίχο των Θαυμάτων μεσίστια ανεμίζει
ωραία μα ξεχασμένη άλικη παρθενιά.
Κι η στοιχειωμένη κόμη αναριγά κι ασπρίζει
ζουμπούλι το ζουμπούλι, χιονιά με το χιονιά.

Στο τέρμα της λιακάδας καλικάντζαροι γλεντάνε,
άσεμνα λεν τραγούδια στη μέθη της ρακής.
Μα αετόπουλα ραμφίζουν, σύννεφα ενώ κρατάνε
ψωμί κάτω απ' τη γλώσσα κι ήλιο της Κυριακής.

Ημέρα αγάπης

(Ο Ρωμιός Αγ. Βαλεντίνος)

Του Νίκου Σαλίβερου (Σάλος)

Η Πρίσκιλα και ο Ακύλας,ζήσανε
σε βάθος χρόνου πίσω μακρινού.
Δεσμά αγάπης τους σφραγίσανε
δί' έρωτος σφοδρού και ταπεινού.

Και τον Ακύλα σαν άδικα φυλακίσανε
η Πρίσκιλα τον λύτρωσε με θάρρος νου.
Οι δυό τους, ποτέ πια δεν χωρίσανε
και μύθος γίνανε δεσμού παντοτινού.

Αγάπη ευαγγελίσανε στα πέρατα της γής
και με αγάπη φύγανε Φλεβάρη δεκατρείς.
Τέτοια αγάπη άνθρωπε πρέπει να ενστερνισθείς
και σήμερα, και αύριο, μα όσο και θα ζεις.

Απόμαχοι της θάλασσας

Του Δημήτρη Βόϊκου

Είναι, που έχουμε 'ξοκείλει στη βοή
των βράχων, αφημένοι στη μονοτονία.
Αφουγκραζόμαστε τ' αγέρα την πνοή
σε μια παραίτηση, δοσμένοι στην ανία.

Στον ύπνο μας, ατέλειωτες, με τα κουπιά
γλυκά, μας ταξιδεύουν οι πομπές των πλοίων.
Οι ήρωές μας είναι, κουρασμένοι πια
κι έχουμε γνώση των κινδύνων κι ειδωλίων.

Στον ξύπνιο μας, τα όνειρα μ' επιμονή
μας βρίσκουν με τα χέρια πάνω στο τιμόνι,
έχοντας χάσει πια για πάντα, την αγνή
την αθωότητα της νιότης, σε ποντόνι.

Τον εαυτό μας, πιάνουμε καμιά φορά,
να νιώθει πλοίο δίχως ρότα και ταξίδια.
Μήτε τη θάλασσα τη νοιάζει κι αφορά,
που την ελπίδα χάσαμε, εμείς, την ίδια.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιμέλεια κ. Ελένης Χατζίρη

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Η Σπυριδούλα Παπαγιάννη του Ιωάννη απόφοιτησε της Λεοντίου Σχολής Πατησίων, εγγονή της Εμμανουήλ Σπυριδούλας και Βασιλείου Παπαγιάννη εισήχθη στη Νομική Αθηνών.

Η Μαρία-Ελένη κόρη του Ευριπίδη και Βασιλικής Τσαούσογλου εγγονή Νικολάου και Λέλας Τσαούσογλου εισήχθη στα Τ.Ε.Ι. Αρχιτεκτόνων Αθηνών.

Η Μαρία Κολύβα εγγονή της Μπουρίτου Κυπραίου Τασούλας εισήχθη στο Ε.Μ.Π. Αρχιτεκτόνων Αθηνών.

Η Ελευθερία Γεωργίου Γαργάλου και εγγονή του Κων/νου Γαργάλου εισήχθη στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πατρών.

Υπερήφανος μας έκανε η Εύα Πολίτου του Ανδρέα, η οποία απεφοίτησε από το Τμήμα Φυσικής Πατρών, πρώτη απ' όλους τους συμφοιτητές της με βαθμό 9/10. Σκέπτεται να συνεχίσει τις σπουδές της σε ερευνητικό επίπεδο. Είναι εγγονή της Γεωργίας Πολίτου.

Απεφοίτησε 1^η με βαθμό 9,77 από το τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών η συριανή Βάσια Σαλούστρου του Δημητρίου.

Η Κρυσταλία - Ζωή Καραβανά εγγονή του μέλους μας Νικολάου Μαύρου εισήχθη στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς στο τμήμα Ναυτιλιακών σπουδών.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Γιασεμής και Νίκου Πρωτονοτάριου απέκτησαν κοριτσάκι είναι εγγονάκι του Αλέξανδρου και της Κικής Κεντούρη-Σμυρνάκη.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Το ζεύγος Σοφίας & Γεωργίου Γουλή στις 6/12/15 βαπτίσαν το παιδί τους στο Ι.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Αλίμου, και του έδωσαν το όνομα Νικόλαος Ταξιάρχης. Είναι εγγονάκι της Σπυριδούλας και Βασιλείου Παπαγιάννη.

Το ζεύγος Λίλας Μαστρομανώλη και Μενέλαου Βερβιάδη απέκτησαν στις 18.12.15 κοριτσάκι. Είναι εγγονή της Άννας Μαστρομηνά-Μαστρομανώλη.

ΠΕΝΘΗ

Στα 84 χρόνια του έφυγε από την ζωή στην Αθήνα ο Συριανός Ευάγγελος Ν. Ρούσσος διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Άφησε πίσω του πλούσιο συγγραφικό έργο, όπως «Φερεκίδη ο Σύριος και Τοπωνυμικά της Σύρου». Υπήρξε συντάκτης στο Κέντρο Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

*Για τον Ευάγγελο Ρούσσο,
Που πρόσφατα «μας άφησε»..*

Αντίο Δάσκαλε..

Τώρα περπατά σε ορίζοντες αναμάρτητους, ξεκλειδώνεται σαν ψαλμωδία, θεϊκό μερίδιο για μας, για όσους γνώρισαν το πνεύμα του, το συγγραφικό του έργο, την γενναιότητά του.

Μας έμαθε ότι **στην απλότητα υπάρχει η ομορφιά..**

Απλός ο λόγος μου, μικρός κι αν είναι, ελπίζω ευανάγνωστος, δηλώνοντας για κείνον αληθινά συναισθήματα.

Λουκρητία Δούναβη

Απεβίωσαν οι κάτωθι:

Στις 29/12/15 η αγαπημένη μας Ροζέτα Αμπελά και ετάφη στο Καθολικό Κοιμητήριο Ι.Ν. Αγίου Νικολάου στου Ζωγράφου.

Ο σύζυγος του μέλους μας Νανάς Στάμου, Ιωάννης Μπέης απεβίωσε στην Άνδρο τον Αύγουστο του 2015.

Ο Αλέξανδρος Βουρλάκος 21/6/15.

Τον Οκτώβρη του 2015 ή Ζερβουδάκη Τούλα και ετάφη στο Νεκροταφείο Ζωγράφου.

Η Φίτρου Μαρία του Ιωάννου, το γένος Γλυνατσή απεβίωσε 09/1/16 και ετάφη στο Νεκροταφείο Χαλανδρίου.

Στις 21/1/16 η Οικονομοπούλου Διονυσία το γένος Βουγιουκλή και ετάφη στη Σύρο.

Η Μέντη Κουντούρη σύζυγος Παναγιώτη το γένος Βακόνδιου ετάφη στις 23/1/15 στο Νεκροταφείο Ν. Ηρακλείου.

Στην Άνδρο άφησε την τελευταία του πνοή ο Απανωσυριανός Γιάννης Δαλέζιος, αδελφός του αείμνηστου Καπετάνιου Χρύσανθου Δαλέζιου.

Στη Σύρο 1^η Ιανουαρίου 2016, η Ευτυχία χήρα Ευάγγελου Νικολαΐδη το γένος Κουμέλη.

Τον Νοέμβρη του 2015 απεβίωσε ο Μανώλης Λογοθέτης Α' Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού.

Στις 21 Ιανουαρίου 2016 απεβίωσε ο Γιάννης Αντωνίου Πρίντεζης, πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού.

Στις 19 Μαρτίου 2016 στην Αθήνα, η Μαρία Προβελεγγίου του Μιχαήλ, μητέρα του Γ.Γ του Συνδέσμου μας Στέφανου Προβελέγγιου. Η κηδεία έγινε στη Σύρο. Η επιμνημόσυνη δέηση θα γίνει την Τετάρτη 13 Απριλίου στις 6:30 μμ στον Καθολικό Ναό του Αγ. Διονυσίου στην οδό Πανεπιστημίου.

Στις 20 Μαρτίου 2016 στη Σύρο, η Δέσποινα Λεμονάκη το γένος Κουμέλη.
ΔΙΑΦΟΡΑ

Στις 10/1/16 ο Σύλλογος μας έκοψε την πίτα του Δ.Σ. Το φλουρί έπεσε στη κ. Ντίνα Σικουτρή Ανδρειωμένου.

Στις 17/1/16 ο Σύλλογός μας έκοψε την πίτα των μελών του, τυχερός ήταν ο Ακαδημαϊκός Βοκοτόπουλος Παναγιώτης.

Στις 24/1/16 ημέρα της Οσίας Ξένης χοροστάτησε ο Μητροπολίτης μας Δωρόθεος Β'.

Νέος Πρόεδρος στο Γηροκομείο Πτωχοκομείο Αγ. Παντελεήμονος είναι ο Παθολόγος Ιατρός Κεραμιώτης Ευάγγελος.

Στις 24/1/16 ο Μητροπολίτης μας εόρτασε τα 15 χρόνια ποιμαντικής διακονίας του.

Την πατρίδα μας επισκέφθηκε ο Μουσικοσυνθέτης Σταύρος Ξαρχάκος, προκειμένου από την θέση του ακροατή να παρακολουθήσει τη μουσική παράσταση «Γυναίκα Τριαντάφυλλο».

Στις 6/1/2016 με κατάνυξη και κάθε επισημότητα ο Συριανός λαός τίμησε την ημέρα των Θεοφανείων. Η μέρα ήτανε όμορφη και ο τυχερός που έπιασε τον Τίμιο Σταυρό ήτανε ο Γεώργιος Ξαγοράρης, ο οποίος εδέχθη από τον Μητροπολίτη μας ένα χρυσό σταυρό.

Οι Times του Λονδίνου έγραψαν σε φύλο τους «Ανακαλύψτε τη Σύρο, το μυστικό νησί που σε εντυπωσιάζει με την Αρχιτεκτονική του και τους μαρμαρένιους δρόμους της».

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

